

AB „Pieno žvaigždės“

2012 metų finansinių ataskaitų
rinkinys

Turinys

Informacija apie įmonę	1
Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų rinkinio	2
Nepriklausomo auditoriaus išvada AB “Pieno žvaigždės” akcininkams	3
Bendrųjų pajamų ataskaita už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.	5
Finansinės būklės ataskaita gruodžio 31 d.	6
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	7
Pinigų srautų ataskaita	8
Finansinių ataskaitų paaiškinimai	9
Vadovybės pareiškimas	43
Metinis pranešimas už 2012 metus	44

Informacija apie įmonę

AB „Pieno žvaigždės“

Telefonas: +370 5 246 1414
Telefaksas: +370 5 246 1415
Įmonės kodas: 124665536
Registruota: Perkūnkiemio g. 3, Vilnius, Lietuva

Valdyba

Paul Bergqvist, pirmininkas
Voldemaras Klovas
Julius Kvaraciejus
Aleksandr Smagin
Gžegoż Ragoża
Audrius Statulevičius
Hans Mideus

Vadovybė

Aleksandr Smagin, Generalinis direktorius

Auditorius

„KPMG Baltics“, UAB

Bankai

AB „SEB bankas“
„Swedbank“, AB
AB „DnB NORD bankas“

Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų rinkinio

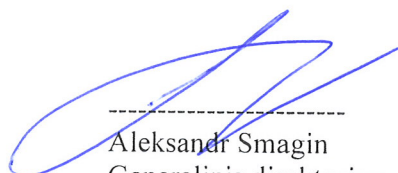
Valdyba ir vadovybė šiandien aptarė ir patvirtino finansinių ataskaitų rinkinį (toliau „finansinės ataskaitos“) bei Įmonės vardu jį pasirašė.

Finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Mūsų nuomone, taikyti apskaitos principai yra tinkami ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Rekomenduojame, kad finansines ataskaitas patvirtintų Visuotinis akcininkų susirinkimas.

Vilnius, 2013 m. vasario 28 d.

Vadovybė:

Aleksandr Smagin
Generalinis direktorius

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Pieno žvaigždės“ akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome pridedamo AB „Pieno žvaigždės“ (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – finansinės ataskaitos), kurį sudaro 2012 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingų apskaitos principų santrauką ir kitas pastabas, kurie pateikti 5-42 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir už tokias vidaus kontroles, kurios, vadovybės manymu, yra būtinos užtikrinant finansinių ataskaitų parengimą be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar dėl klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė – remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Audito metu yra atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, pagrindžiančius finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Pasirinktos procedūros priklauso nuo mūsų profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo rizikos dėl apgaulės ar dėl klaidos, įvertinimą. Įvertindami šią riziką, mes atsižvelgiame į įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti įmonės finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą jų pateikimą tam, kad galėtume parinkti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštume nuomonę apie įmonės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytos apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mes tikime, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų audito nuomonei pagrįsti.

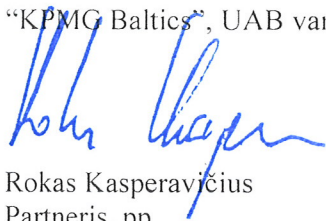
Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia AB „Pieno žvaigždės“ finansinę būklę 2012 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusį metų finansinius veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme AB „Pieno žvaigždės“ metinį pranešimą už 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, pateiktą finansinių ataskaitų 44-55 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų AB „Pieno žvaigždės“ 2012 m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms.

“KPMG Baltics”, UAB vardu

Rokas Kasperavičius
Partneris, pp
Atestuotas auditorius

Mindaugas Bartkus
Atestuotas auditorius

Vilnius, Lietuvos Respublika

2013 m. kovo 12 d.

Bendrųjų pajamų ataskaita už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Paišk.	2012	2011
Pajamos	1	769 089	700 924
Pardavimų savikaina		(622 964)	(568 679)
Bendrasis pelnas		146 125	132 245
Kitos veiklos pajamos	2	1 601	1 688
Kitos veiklos sąnaudos	2	(918)	(911)
Pardavimų ir administracinės sąnaudos	3	(107 567)	(98 849)
Veiklos pelnas		39 241	34 173
Finansinės veiklos pajamos	4	345	368
Finansinės veiklos sąnaudos	5	(5 418)	(4 545)
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		(5 073)	(4 177)
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą		34 168	29 996
Pelno mokesčio sąnaudos	6	(5 102)	(4 311)
Ataskaitinių metų pelnas (nuostolis)		29 066	25 685
Kitos bendrosios pajamos		1 984	-
Ataskaitinių metų bendrosios pajamos iš viso		31 050	25 685
Pelnas (nuostolis) tenkantis 1 akcijai (litaais)	7	0,57	0,51
Sumažintas pelnas (nuostolis) tenkantis 1 akcijai (litaais)	7	0,57	0,51

Paiškinimai, pateikiami 9-42 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės būklės ataskaita gruodžio 31 d.

Tūkst. Litų	Paišk.	2012	2011
Turtas			
Ilgalais materialusis turtas	8	197 273	181 166
Nematerialusis turtas	9	714	899
Investicijos pardavimui	10	276	276
Ilgalais gautinos sumos	12	-	126
Iš viso ilgalaikio turto		198 263	182 467
Atsargos	11	55 142	75 725
Gautinos sumos	12	79 788	73 238
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	13	4 528	1 973
Iš viso trumpalaikio turto		139 458	150 936
Iš viso turto		337 721	333 403
Akcininkų nuosavybė			
Akcinis kapitalas		49 634	54 205
Akcijų priedai		27 246	27 246
Nuosavos akcijos		-	(14 435)
Rezervai		33 559	36 819
Nepaskirstytasis rezultatas		38 060	43 997
Iš viso akcininkų nuosavybės	14	148 499	147 832
Įsipareigojimai			
Subsidijos	15	3 187	4 422
Paskolos ir kitos finansinės skolos	16	60 543	92 078
Atidėtas mokestis	17	1 862	1 478
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų		65 592	97 978
Išvestinės finansinės priemonės	19	1 530	147
Paskolos ir kitos finansinės skolos	16	60 975	28 578
Mokėtinas pelno mokestis		956	1 402
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	18	60 169	57 466
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų		123 630	87 593
Iš viso įsipareigojimų		189 222	185 571
Iš viso akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų		337 721	333 403

Paiškinimai, pateikiami 9-42 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Tūkst. litų		Pa- aišk.	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Nuosavos akcijos	Privalo- masis rezervas	Perkaino- jimo rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso akcininkų nuosavybės
2011 m. sausio 1 d.			54 205	27 246	(14 349)	5 420	15 093	16 370	43 058	147 043
Bendrosios pajamos už laikotarpį										
2011 m. grynasis pelnas									25 685	25 685
Kitos bendrosios pajamos										
Pastatų perkainavimo padidėjimo nusidėvėjimas							(1 114)		1 114	-
Iš viso bendrųjų pajamų už laikotarpį							(1 114)		26 799	25 685
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale										
Pervedimai į rezervus								1 050	(1 050)	-
Dividendai									(24 810)	(24 810)
Savų akcijų įsigijimas					(86)					(86)
Iš viso sandorių su savininkais					(86)			1 050	(25 860)	(24 896)
2011 m. gruodžio 31 d.	14		54 205	27 246	(14 435)	5 420	13 979	17 420	43 997	147 832
2012 m. sausio 1 d.			54 205	27 246	(14 435)	5 420	13 979	17 420	43 997	147 832
Bendrosios pajamos už laikotarpį										
2012 m. grynasis pelnas									29 066	29 066
Kitos bendrosios pajamos										
Pastatų perkainavimo padidėjimo nusidėvėjimas							(864)		864	-
Ilgalaikio turto perkainavimas							1 984			1 984
Iš viso bendrųjų pajamų už laikotarpį			-	-	-	-	1 120	-	29 930	31 050
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale										
Pervedimai į rezervus								11 250	(11 250)	-
Dividendai									(24 817)	(24 817)
Savų akcijų įsigijimas					(5 766)					(5 766)
Akcinio kapitalo mažinimas			(4 571)		20 201			(15 630)		-
Kitos pajamos									200	200
Iš viso sandorių su savininkais			(4 571)	-	14 435	-	-	(4 380)	(35 867)	(30 383)
2012 m. gruodžio 31 d.	14		49 634	27 246	-	5 420	15 099	13 040	38 060	148 499

Paiškinimai, pateikiami 9-42 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Pinigų srautų ataskaita

už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų

	Paišk.	2012	2011
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos			
Pelnas (nuostolis) už metus		29 066	25 685
Koregavimai:			
Nusidėvėjimas ir amortizacija	8, 9	32 081	33 413
Subsidijų amortizacija	15	(1 235)	(1 069)
Ilgalaikio turto perleidimo ir nurašymo rezultatas		(323)	341
Abejotinų ir nurašytų skolų sąnaudos	3	54	243
Pasikeitimas atostogų rezerve	18	459	412
Pasikeitimas atsargų vertės sumažėjime		-	-
Palūkanų pajamos/sąnaudos, grynąja verte	4,5	5 220	4 012
Pelno mokesčio sąnaudos	6	5 102	4 311
		70 424	67 348
Atsargų pokytis		20 583	(15 403)
Gautinų sumų pokytis		(7 478)	(5 687)
Mokėtinų sumų pokytis		(672)	(1 586)
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos		82 857	44 672
Sumokėtos palūkanos		(3 838)	(4 012)
Sumokėtas pelno mokestis		(4 514)	(2 644)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		74 505	38 016
Pinigų srautai iš investicinės veiklos			
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	8	(42 925)	(23 213)
Ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimas	9	(82)	(66)
Pajamos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo		426	600
Kitos pajamos		200	-
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(42 381)	(22 679)
Pinigų srautai iš finansinės veiklos			
Gautos paskolos		35 848	110 680
Paskolų grąžinimas		(34 986)	(83 148)
Nuosavų akcijų supirkimas		(5 766)	(86)
Išmokėti dividendai		(24 665)	(24 947)
Finansinės nuomos mokėjimai		-	(20 077)
Gautos subsidijos	15	-	632
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		(29 569)	(16 946)
Grynųjų pinigų ir jų ekvivalentų pasikeitimas		2 555	(1 609)
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai sausio 1 d		1 973	3 582
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai gruodžio 31 d.		4 528	1 973

Paiškinimai, pateikiami 9-42 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Bendroji informacija

AB „Pieno žvaigždės“ (toliau „Įmonė“) buveinė yra Vilniuje, Lietuvos Respublikoje. AB „Pieno žvaigždės“ buvo įkurta 1998 metais sujungus akcines bendroves „Mažeikių pieninė“, „Pasvalio sūrinė“ ir „Kauno pienas“.

2003 m. gruodžio 31 d. Įmonė valdė 64,2% dukterinės įmonės AB „Panevėžio pienas“ akcijų. Per 2004 m. Įmonė įsigijo likusias AB „Panevėžio pienas“ akcijas. Nuo 2004 m. lapkričio 30 d. AB „Panevėžio pienas“ buvo prijungtas prie AB „Pieno žvaigždės“ ir įgavo filialo statusą.

Įmonės pagrindinė buveinė yra Vilniuje, o filialų – Mažeikiuose, Pasvalyje, Kaune ir Panevėžyje.

Visos Įmonės paprastosios akcijos yra kotiruojamos Vilniaus vertybinių popierių biržoje. Tarp AB „Pieno žvaigždės“ akcininkų nėra įmonių ar asmenų, kurie kontroliuotų Įmonę.

Įmonė gamina ir parduoda pieno produktus per tarpininkus bei tiesiogiai į mažmeninės prekybos taškus.

2012 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo 1 988 darbuotojų (2011 m.: 1 937 darbuotojai).

Reikšmingi apskaitos principai

Ataskaitų atitikimas standartams

AB „Pieno žvaigždės“ finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus Europos Sąjungoje.

Finansinės ataskaitos buvo patvirtintos Valdybos 2013 m. vasario 28 d. Įmonės akcininkai gali nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų ir pareikalauti jas pakeisti.

Parengimo pagrindas

Finansinėse ataskaitose skaičiai pateikiami litais, kuris yra Įmonės funkcinė valiuta, o ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina, išskyrus žemę ir pastatus, kurie yra pateikiami perkainota verte.

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios įtakoja apskaitos principų pasirinkimą bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine informacija bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų balansinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Parengimo pagrindas (tęsinys)

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi. Įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Vadovybės sprendimai ir vertinimai, taikant TFAS, priimtus taikyti ES, kurie reikšmingai įtakoja finansines ataskaitas, yra aptariami 23 psl.

Išvestiniai finansiniai instrumentai

Įterptosios išvestinės priemonės yra atskiriamos nuo pagrindinio kontrakto ir apskaitomos kaip išvestinės priemonės, jei numatytos išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos rūšys nėra glaudžiai susiję su pagrindinio kontrakto ekonominėmis charakteristikomis ir rizikos rūšimis; atskira priemonė, turinti tokias pačias nuostatas, kaip ir įterptoji išvestinė priemonė, atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o mišri (jungtinė) priemonė nebūtų vertinama tikrąja verte pelne arba nuostolyje.

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje yra pripažįstamos tikrąja verte: sandoriui priskirtinos sąnaudos yra pripažįstamos pelne arba nuostolyje, jas patyrus. Po pirminio pripažinimo išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikrąja verte, o susiję pokyčiai apskaitomi pelne arba nuostolyje.

Operacijos užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną galiojančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais balansinės ataskaitos dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Skirtumai, atsiradę dėl valiutos kursų pasikeitimo, apskaitomi pelne (nuostoliuose). Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, kurie apskaitomi istorine savikaina, yra įvertinami litais sandorio dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, apskaitomi tikrąja verte, įvertinami litais valiutos keitimo kursu, kuris buvo jų tikrosios vertės nustatymo dieną.

Ilgalaikis materialusis turtas

Nuosavas turtas

Ilgalaikis materialusis turtas (išskyrus žemę ir pastatus) yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Pastatai yra apskaitomi perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Ilgalaikio materialaus turto įsigijimo savikainą sudaro jo įsigijimo kaina, įskaitant importo muitą ir kitus negrąžintinus pirkimo mokesčius, atimant pirkimo nuolaidas, taip pat visos tiesiogiai su turto įsigijimu ir parengimu numatytam naudojimui susijusios sąnaudos.

Skolinimosi sąnaudos, susijusios su ilgalaikio materialaus turto, kuriam yra būtinas ilgas parengimo naudojimui laikotarpis, įsigijimu, statyba ar gamyba, yra kapitalizuojamos kaip dalis ilgalaikio materialaus turto įsigijimo savikainos.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Perkainavimo rezervas yra kiekvienais metais mažinamas proporcingai perkainojimo padidėjimo nusidėvėjimui, perkeltant sumas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį rezultatą, o turtą pardavus, perkeltant visą likutį iš karto.

Pačių sukurto turto savikainą sudaro medžiagų ir tiesioginio darbo sąnaudos bei atitinkamai susijusios netiesioginės sąnaudos.

Jeigu materialiojo ilgalaikio turto dalys turi skirtingą naudingo tarnavimo laikotarpį, tokios dalys apskaitomos kaip atskiri materialiojo ilgalaikio turto vienetai ir nudėvimi per jų tikėtiną naudojimo laikotarpį.

Naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės bei nusidėvėjimo metodai yra peržiūrimi kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai įmonė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma finansine nuoma. Turtas, naudojamas finansinės nuomos būdu, pripažįstamas įmonės turtu ir apskaitomas mažesniąja iš turto tikrosios vertės nuomos pradžioje ir minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinės vertės nuomos pradžioje, bei atskaičius nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Vėlesnės išlaidos

Išlaidos, patirtos siekiant pakeisti ilgalaikio materialiojo turto komponentą, yra kapitalizuojamos tik nurašius pakeičiamojo komponento vertę ir tik jeigu iš to turto tikėtina gautina ekonominė nauda ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos išlaidos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai yra patiriamos.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas (išskyrus žemę, kuri yra nenudėvima) apskaičiuojamas tiesiniu būdu per numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas pelne (nuostoliuose). Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra toks:

- pastatai 20 - 40 metų
- mašinos ir įrengimai 10 - 12 metų
- transporto priemonės ir kitas turtas 4 - 20 metų

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laikotarpiu, kurį įsigyja įmonė, yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimo nuostolius.

Išlaidos, susijusios su įmonėje sukuriamu prestižu ir prekiniais ženklais, apskaitomos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai jos yra patiriamos.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Nematerialusis turtas (tęsinys)

Vėlesnės išlaidos

Vėliau patirtos išlaidos, susijusios su nematerialiuoju turtu, kapitalizuojamos tik jeigu jos padidins konkretaus turto, su kuriuo jos susijusios, duodamą ekonominę naudą ateityje. Visos kitos išlaidos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai jos yra patiriamos.

Amortizacija

Amortizacija apskaičiuojama tiesiniu būdu per numatomą nematerialaus turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitoma pelne (nuostoliuose). Nematerialusis turtas yra amortizuojamas nuo turto naudojimo pradžios. Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra nuo 1 iki 3 metų.

Prestižas

Prestižas yra apskaitomas kaip skirtumas tarp mokėjimo už įsigyjamą dalį tikrosios vertės ir įsigyto identifikuojamo turto ir prisiimtų išpareigojimų sumos (dažniausiai įvertintų tikrąja verte) įsigijimo dieną. Prestižas yra pateikiamas kaip nematerialusis turtas ir yra kasmet įvertinamas dėl vertės sumažėjimo.

Įmonės apskaityta prestižo suma yra susijusi su įsigyta ir po to prijungta įmone AB „Panevėžio pienas“.

Finansinės priemonės

Finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius); investicijos laikomos iki termino; paskolos ir gautinos sumos arba finansinis turtas galimam pardavimui. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio atlikimo dieną. Pirmą kartą pripažįstant finansinį turtą, jis yra įvertinamas tikrąja verte, pridėdant, finansinių priemonių, vertinamų ne tikrąja verte per pelną (nuostolius) atveju, tiesiogiai priskiriamas sandorių sąnaudas.

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius yra klasifikuojamos kaip galimam pardavimui, ir pirminio pripažinimo momentu apskaitomos tikrąja verte, pridėjus susijusias tiesiogines sąnaudas. Vėliau investicijos perkainojamos iki tikrosios vertės, o perkainavimo pelnas ar nuostolis apskaitomas kitose bendrosiose pajamose akcininkų nuosavybėje. Nuvertėjimo nuostoliai, jei yra, pripažįstami pelne (nuostoliuose), jeigu tikrosios vertės sumažėjimas yra ilgalaikis arba reikšmingas. Kai šios investicijos yra parduodamos, sukauptas pelnas ar nuostolis, anksčiau tiesiogiai apskaitytas akcininkų nuosavybėje, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Jei tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, investicijos į nuosavybės vertybinius popierius yra apskaitomos savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Finansinių priemonių galimam pardavimui tikroji vertė yra rinkoje kotiruojama jų kaina finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės priemonės (tęsinys)

Finansinės priemonės galimam pardavimui yra įmonės pripažįstamos/nurašomos tą dieną, kai atsiranda įsipareigojimas pirkti/parduoti šias priemones.

Kitos finansinės priemonės

Prekybos gautinomis sumomis nėra prekiaujama aktyvioje rinkoje. Jos yra įtraukiamos į trumpalaikį turtą, išskyrus tas, kurių terminas ilgesnis nei 12 mėnesių. Pirkėjų įsiskolinimai ir kitos gautinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, pridėjus sandorio sąnaudas, tiesiogiai susijusias su finansinio turto įsigijimu ar atsiradimu. Po pirminio pripažinimo, paskolos ir gautinos sumos įvertinamos amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei yra, ir taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Efektyvios palūkanų normos metodas yra metodas, kuris tiksliai diskontuoja apskaičiuotas būsimas pinigų išmokas bei įplaukas iki finansinio turto ar įsipareigojimo balansinės vertės per tikėtiną to finansinio turto ar įsipareigojimo galiojimo laikotarpį (arba, kur taikytina, per trumpesnį laikotarpį). Trumpalaikės gautinos sumos nediskontuojamos.

Skolinimosi lėšos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte. Po pirminio pripažinimo įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Kiti įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu apskaitomi tikrąja verte, vėliau jie apskaitomi amortizuota savikaina. Trumpalaikiai įsipareigojimai nediskontuojami.

Atsargos

Atsargos apskaitomos mažesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Grynoji realizacinė vertė apskaičiuojama kaip pardavimo kaina, atėmus numatomas užbaigimo ir pardavimo sąnaudas. Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Savikainą sudaro sąnaudos, susijusios su atsargų įsigijimu ir jų pristatymu iki esamos vietos bei parengimu naudojimui. Kai atsargos yra pasigaminamos bei nebaigtos gamybos atveju, į savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstomų pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į įprastinį gamybos pajėgumų panaudojimą.

Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą neviršija 3 mėn.

Vertės sumažėjimas

Įmonės turto balansinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrima kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Prestižui ir dar neparengtam naudojimui nematerialiajam turtui atsiperkamoji vertė įvertinama kiekvieną finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra pripažįstami, kai turto balansinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra įtraukiami į pelną (nuostolius).

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Kai nuosavybės vertybiniai popieriai priskiriami investicijų galimam pardavimui grupei, reikšmingas arba ilgalaikis vertybinių popierių vertės kritimas žemiau savikainos laikomas vertybinių popierių nuvertėjo požymiu. Jei finansinio turto tikrosios vertės koregavimai yra tiesiogiai pripažįstami akcininkų nuosavybėje ir yra objektyvūs įrodymai, kad šio turto vertė sumažėjo, sukauptas nuvertėjimo nuostolis, kuris buvo pripažintas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje, yra pripažįstamas pelne (nuostoliuose). Sukauptas nuostolis, kuris buvo pripažintas pelne (nuostoliuose) yra skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir esamos tikrosios vertės, atskaičius šio finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius, anksčiau pripažintus pelne (nuostoliuose).

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkanų normą (t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu).

Kito turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš to turto naudojimo iki jų dabartinės vertės taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinės rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Turto, kuris negeneruoja nepriklausomų pinigų srautų, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama priskiriant jį pinigų srautus generuojančiai turto grupei, su kuria jis gali būti pagrįstai susiejamas.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu vėlesnis atsiperkamosios vertės padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis.

Investicijų į nuosavybės priemones, priskiriamas investicijų galimam pardavimui grupei, vertės sumažėjimo nuostoliai nėra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą.

Vertės sumažėjimo nuostoliai prestižui nėra atstatomi. Kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu yra požymių, kad šio nuvertėjimo nebėra ir pasikeitė įvertinimai, naudoti apskaičiuojant atsiperkamąją vertę.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto balansinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Nuosavų akcijų pirkimas

Kai superkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirkto nuosavos akcijos yra rodomos atskiru straipsniu akcininkų nuosavybėje kaip neigiama suma.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Mokestis prie pajamų šaltinio, susijęs su dividendų išmokėjimu, pripažįstamas tada, kai atsiranda įsipareigojimas mokėti šiuos dividendus.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi, kai dėl praeities įvykio įmonė turi dabartinę prievolę (teisinę ar konstruktyvią), kuri gali būti patikimai tiksliai įvertinta, ir kai yra tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti bus reikalingos ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokos. Suma, pripažinta kaip atidėjinys, yra dabartinei prievolei įvykdyti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje reikalingų išlaidų tinkamiausias įvertinimas. Atidėjiniai peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir koreguojami, kad atspindėtų geriausią einamąjį apskaičiavimą. Atidėjinys panaikinamas, jeigu nebėra tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti bus reikalingos ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokos. Atidėjinys yra naudojamas tik toms išlaidoms, dėl kurių jis iš pradžių buvo pripažintas. Kai pinigų kainos laike poveikis yra esminis, atidėjinio suma yra išlaidų, kurių tikėtinais prireiks įvykdyti įsipareigojimą, dabartinė vertė. Jeigu taikomas diskontavimo metodas, atidėjinių padidėjimas laikui bėgant yra pripažįstamas finansinėmis sąnaudomis.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažįstamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios išlaidos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Ilgalaičių išmokų darbuotojams nėra. Visi pensijų įsipareigojimai priklauso valstybei.

Išeitinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 - 6 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Bendrovėje išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą.

Pajamos

Pajamos iš pardėtų prekių/suteiktų paslaugų

Pajamos pardavus prekes pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tuo metu, kai reikšminga rizika ir nauda, susijusi su prekių nuosavybe, yra perduotos pirkėjui. Pajamos pripažįstamos atskaičius nuolaidas. Pajamos, suteikus paslaugas, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) proporcingai sandorio užbaigtumo laipsniui iki finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos. Paslaugų teikimo užbaigtumo laipsnis įvertinamas atlikto darbo dalies įvertinimo pagrindu. Nuomos pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tiesiniu būdu per nuomos laikotarpį.

Pajamos nepripažįstamos, jeigu yra reikšmingas netikrumas dėl pajamų atgavimo, ar susijusių sąnaudų arba kai yra tikėtinas prekių grąžinimas ar reikšminga rizika ir nauda negali būti laikomi perduotais pirkėjui.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Pajamos (tęsinys)

Subsidijos

Subsidijos apskaitoje pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje, kai pagrįstai tikimasi jas gauti ir manoma, kad bendrovė atitinka jų gavimui keliamus reikalavimus. Subsidijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos patiriamos. Subsidijos, gautos turto įsigijimo išlaidoms padengti, yra įtraukiamos į pajamas proporcingai minėto turto nusidėvėjimui per numatomą to turto tarnavimo laikotarpį.

Sąnaudos

Veiklos nuomos mokesčiai

Veiklos nuomos mokesčiai pripažįstami pelne (nuostoliuose) tiesioginiu metodu per nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos mokėjimai

Minimalūs nuomos mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto įsipareigojimo dengimą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomos laikotarpį, apskaičiuojant jas pagal pastovią efektyvią palūkanų normą, taikomą nepadengtam įsipareigojimo likučiui.

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitas veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pelnas (nuostoliai) iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pardavimo ir kiti straipsniai, tiesiogiai nesusiję su pagrindine įmonės veikla.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansinės veiklos sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos, įvertintos efektyvios palūkanų normos metodu ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo neigiama įtaka. Finansinio lizingo mokėjimo palūkanų sąnaudų sudedamoji dalis pripažįstama pelne (nuostoliuose), taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos iš investuotų lėšų, dividendų pajamos ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo teigiama įtaka. Palūkanų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) joms kaupiantis, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Dividendų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose), kai dividendai paskelbiami ir įgyjama teisė juos gauti.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Pelno mokestis už laikotarpį

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis apskaitomas pelne (nuostoliuose), išskyrus kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje.

Einamasis pelno mokestis yra mokestis, apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo pelno, taikant galiojančius ir taikomus finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną tarifus, bei ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimai.

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis neskaičiuojamas šiems laikiniams skirtumams: skirtumams atsiradusiems turto arba įsipareigojimų pradinio pripažinimo momentu, kai tie skirtumai neįtakoja nei ataskaitinio laikotarpio apskaityto nei apmokestinamojo pelno. Atidėtojo mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimų padengimo ateityje bei numatomų tada galiosiančių mokesčių tarifų.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tada, kai tikimasi, kad ateityje įmonė turės pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis išnaudoti mokestinę naudą. Atidėtojo mokesčio turtas mažinamas tokia suma, kokia mokestinė nauda, tikėtina, nebus realizuota.

Pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkanti grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus svertinio vidurkio. Kadangi nėra jokių nuosavą kapitalą mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

Segmentai

Segmentas yra įmonės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausias įmonės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia paskirti segmentui ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją.

Finansinės rizikos valdymas

Vykdydama veiklą, Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos riziką, palūkanų normas, tikrosios vertės ir kainos rizikas), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdyba yra atsakinga už bendros rizikos valdymo politikos sukūrimą ir priežiūrą. Rizikos valdymo politika kuriama tam, kad būtų galima nustatyti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Įmonė susiduria, bei nustatyti jų leistinas ribas. Rizikos valdymo politika ir procesai yra sistemingi peržiūrimi, atsižvelgiant į rinkose ir Įmonės veikloje atsirandančius pokyčius. Taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, Įmonė siekia sukurti konstruktyvią kontrolės aplinką, kurioje darbuotojai aiškiai suprastų savo funkcijas ir atsakomybę. Bendrovės vadovybė rizikos valdyme pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenusipėjamumui ir siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams. Kartas nuo karto Bendrovė gali naudoti išvestines finansines priemones, siekdama apsidrausti nuo tam tikrų rizikų.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

a) Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Įmonės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą.

b) Valiutos rizika

Valiutos rizika yra susijusi su pardavimais ir gautinomis sumomis, pirkimais ir mokėtinomis sumomis, skolomis ir skolinimosi kaštais, išreikštais kitomis nei LTL ir EUR valiutomis (Litas yra susietas su euru fiksuotu kursu 3,4528 LTL / EUR). Kitų reikšmingų piniginių straipsnių, išreikštų kitomis nei LTL ir EUR valiutomis, nėra. Jautrumo valiutų kursų pokyčiams analizė yra pateikta 20-oje pastaboje.

c) Kredito rizika

Kredito rizika yra Įmonės finansinio nuostolio rizika, jei klientas ar partneris neįvykdo finansinės priemonės sutartinių įsipareigojimų. Kredito rizika yra iš esmės susijusi su sumomis gautinomis iš Įmonės klientų.

Bendrovė turi įdiegusi procedūras, užtikrinančias, kad pardavimai būtų atliekami pirkėjams tik su tinkama kreditavimo istorija ir neviršytų priimtinos kredito rizikos ribos, kurią nustato vadovybė. Kredito koncentracija yra nurodyta šių finansinių ataskaitų 20-oje pastaboje. Finansinio turto balansinė vertė atspindi maksimalią kredito riziką (žr. 20-ąją pastabą).

d) Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia įmonei išlaikyti reikiamą grynųjų pinigų kiekį, taip pat finansavimą pagal sutartas pakankamas kreditavimo priemones. Likvidumo rizikos analizė pateikiama 20-oje pastaboje.

e) Palūkanų normos rizika

Bendrovės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su LIBOR, VILIBOR ir EURIBOR. Pinigų srautų jautrumo palūkanų normos pokyčiams analizė pateikiama 20-oje pastaboje.

Kapitalo valdymas

Valdybos politika yra palaikyti pakankamą nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad būtų palaikomas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas ir galimybės finansuoti veiklos vystymą ateityje. Valdyba seka kapitalo grąžos rodiklius ir teikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo Bendrovės akcininkams, atsižvelgdama į Bendrovės finansinius rezultatus ir strateginius planus.

Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniam skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Kapitalo valdymas (tęsinys)

Įmonė valdo kapitalo struktūrą bei ją koreguoja, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius bei veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Įmonė gali koreguoti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams ar išleisti naujas akcijas. Nebuvo pokyčių, susijusių su tikslais, principais ar procesais finansiniais metais, pasibaigusiais 2012 m. gruodžio 31 d. ir 2011 m. gruodžio 31 d.

Pagal Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymą Įmonės akcininkų nuosavybė turi sudaryti ne mažiau kaip 50% akcinio kapitalo.

Naujų standartų ir jų pakeitimų bei naujų interpretacijų taikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Šiose finansinėse ataskaitose pateiktai finansinei informacijai taikyti apskaitos principai sutampa su ankstesniųjų metų apskaitos principais. Nauji TFAS, kurie įsigaliojo 2012 metais, Įmonės finansinėms ataskaitoms reikšmingos įtakos neturėjo.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję nauji standartai ir interpretacijos

Buvo išleista keletas naujų ir peržiūrėtų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ir jų paaiškinimų, kurie bus privalomi rengiant Bendrovės finansinę atskaitomybę už atskaitinius laikotarpius, prasidedančius 2013 m. sausio 1 d. Bendrovė nusprendė ankščiau netaikyti naujų standartų, jų pakeitimų ir išaiškinimų. Žemiau yra pateikiami Bendrovės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos juos pirmą kartą pritaikius.

- 7-ojo TFAS „Atskleidimas“ pataisos „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“ (Galioja 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams atskaitiniams laikotarpiams).
Pataisose nustatyti nauji atskleidimo reikalavimai, susiję su finansiniu turtu ir įsipareigojimais:
  - o kurie finansinės būklės ataskaitoje užskaitomi tarpusavyje; arba
  - o kuriems taikoma bendroji tarpusavio užskaitos sutartis arba panašūs susitarimai.

Bendrovė nemano, kad šios pataisos turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ji tarpusavyje neužskaito savo finansinio turto ir įsipareigojimų ir nėra sudaręs bendrųjų tarpusavio užskaitos sutarčių.

- 10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ ir 27-asis TAS (2011 m.) „Atskiros finansinės ataskaitos“ (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams atskaitiniams laikotarpiams).

Bendrovė nemano, kad naujasis standartas turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes neturi ūkio subjektų, į kuriuos ji investuoja, ir nerengia konsoliduotų ataskaitų.

- 11-asis TFAS „Jungtinė veikla“ (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams atskaitiniams laikotarpiams). Standartas panaikina ir pakeičia 31-ąjį TAS „Dalybės bendrovėje“. 11-ajame TFAS nepateikiama esminių „bendrai kontroliuojamos veiklos“ apibrėžties pakeitimų, nors „kontrolės“ apibrėžtis, o kartu netiesiogiai ir „bendros kontrolės“ apibrėžtis, keitėsi dėl 10-ojo TFAS.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Patvirtinti, bet dar neišleisti nauji standartai ir interpretacijos (tęsinys)

Pagal naująjį standartą išskiriamos dvi jungtinės veiklos rūšys, ir kiekvienai iš jų taikomas skirtingas apskaitos modelis:

- o bendra veikla – kai bendrai kontroliuojančios šalys, vadinamieji bendros veiklos vykdytojai, turi teisių į tos veiklos turtą ir prievolių vykdyti su ta veikla susijusius įsipareigojimus.
- o bendra įmonė – kai bendrai kontroliuojančios šalys, vadinamieji bendros įmonės dalininkai, turi teisių į tos veiklos grynąjį turtą.

11-asis TFAS išskiria iš 31-ojo TAS „bendrai kontroliuojamų įmonių“ tuos atvejus, kuriais toks atskyrimas tam tikrais atvejais yra neveiksmingas, nors jungtinei veiklai ir numatyta tam tikra struktūra. Tokia veikla vertinama panašiai kaip bendrai kontroliuojamas turtas ir (arba) veikla pagal 31-ąjį TAS, ir dabar vadinama bendra veikla. Likusios 31-ajame TAS nurodytos bendrai kontroliuojamos įmonės, dabar vadinamosios bendros įmonės, negali laisvai pasirinkti, kurį metodą taikyti: nuosavybės ar proporcingo konsolidavimo metodą; savo konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose dabar jos visada privalo naudoti nuosavybės metodą.

Bendrovė nemano, kad 11-asis TFAS turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, kadangi ji nėra jungtinės veiklos susitarimo šalis.

- 12-asis TFAS „*Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas*“ (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Standartas reikalauja atskleisti papildomą informaciją, susijusią su priimtais reikšmingais sprendimais ir prielaidomis, padarytomis nustatant turimų dalių pobūdį ūkio subjekte arba struktūroje, turimų dalių pobūdį dukterinėse įmonėse, jungtinėje veikloje ir asocijuotose įmonėse ir nekonsoliduojamuose struktūriniuose ūkio subjektuose.

Bendrovė nemano, kad Standartas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

- 13-asis TFAS „*Tikrosios vertės nustatymas*“ (Taikomas perspektyviai 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Standartas pakeičia atskiruose TFAS pateiktas tikrosios vertės nustatymo gaires vienu tikrosios vertės nustatymo gairių šaltiniu. Jame apibrėžiama tikroji vertė, nustatoma tikrosios vertės nustatymo sistema ir išdėstomi informacijos apie tikrosios vertės nustatymą atskleidimo reikalavimai. paaiškinama, kaip nustatyti tikrąją vertę, kai to reikalaujama arba tai leidžiama pagal kitus TFAS. Standarte nepateikiama naujų turto ir įsipareigojimų vertinimo tikrąja verte reikalavimų; jame nepanaikinamos tam tikruose standartuose nustatytos vertinimo tikrąja verte įvykdomumo išimtys.

Standarte pateikiama išsami informacijos atskleidimo sistema, kurioje nustatyti papildomi reikalavimai atskleisti informaciją, kuri leistų finansinių ataskaitų vartotojams įvertinti metodus ir duomenis, kurie naudojami nustatant tikrąją vertę, ir, kai tikroji vertė pakartotinai nustatoma naudojant reikšmingus nestebimus duomenis – tų nustatymų poveikį pelnui arba nuostoliams ar kitoms bendrosioms pajamoms.

Bendrovė nemano, kad 13-asis TFAS turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes vadovybė mano, kad metodai ir prielaidos, naudojami nustatant turto tikrąją vertę, atitinka 13-ojo TFAS reikalavimus.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Patvirtinti, bet dar neišleisti nauji standartai ir interpretacijos (tęsinys)

- 1-ojo TAS „*Finansinių ataskaitų pateikimas. Kitų bendrųjų pajamų elementų pateikimas*“ pataisos (Galioja 2012 m. liepos 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams):
  - reikalaujama, kad ūkio subjektas tuos kitų bendrųjų pajamų straipsnius, kurie ateityje galėtų būti pergrupuojami į pelno (nuostolių) ataskaitą, pateiktų atskirai nuo tų, kurie niekada nebus pergrupuojami. Jeigu kitų bendrųjų pajamų straipsniai pateikiami prieš atskaičiuojant susijusius mokesčius, bendra mokesčių suma turi būti paskirstyta tarp šių skyrių.
  - pakeičiamas ataskaitos pavadinimas iš „*Bendrųjų pajamų ataskaita*“ į „*Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita*“, tačiau leidžiama vartoti ir kitus pavadinimus.

Pataisos gali būti aktualios Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

- 12-ojo TAS „*Atidėtasis mokestis. Turto vertės atgavimas*“ pataisos (Galioja 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Šiomis pataisomis įvedama paneigiama prielaida, kad tikrąją vertę įvertinto investicinio turto balansinė vertė būtų atgauta vien tik parduodant tą turtą. Vadovybės ketinimas nebūtų svarbus, išskyrus tuos atvejus, kai investicinis turtas yra *nudėvimasis* ir yra laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas – iš esmės sunaudoti visą su investiciniu turtu susijusią ekonominę naudą per jo naudingojo tarnavimo laikotarpį. Tai yra vienintelis atvejis, kai minėta prielaida gali būti paneigiama.

Pataisos nėra aktualios Bendrovės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė neturi investicinio turto, vertinamo tikrosios vertės metodu pagal 40-ąjį TAS.

- 19-asis TAS (2011 m.) „*Išmokos darbuotojams*“ (Galioja 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Pagal pataisą reikalaujama, kad aktuarinis pelnas ir nuostoliai būtų iš karto pripažįstami kitose bendrosiose pajamose. Pagal pataisą panaikinamas aktuarinio pelno ir nuostolių pripažinimui anksčiau taikytas „koridoriaus“ metodas ir eliminuojama pasirinkimo galimybė pripažinti visus nustatytų išmokų įsipareigojimų bei plano turto pokyčius pelno (nuostolių) ataskaitoje, kas šiuo metu yra leidžiama pagal 19-ojo TAS reikalavimus. Pagal pataisą taip pat reikalaujama, kad pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažinta tikėtina plano turto grąža būtų apskaičiuojama remiantis nustatytų išmokų įsipareigojimui taikoma diskonto norma.

Pataisos nėra aktualios Bendrovės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė neturi nustatytų išmokų planų.

- 28-asis TAS (2011 m.) „*Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones*“ (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Leidžiama taikyti anksčiau, jei 10-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 27-asis TAS (2011 m.) taip pat taikomi anksčiau). Buvo padarytos nedidelės 28-ojo TAS (2008 m.) pataisos:

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Patvirtinti, bet dar neišleisti nauji standartai ir interpretacijos (tęsinys)

- *Asocijuotosios įmonės ir bendros įmonės, laikomos pardavimui.* Investicijai į asocijuotąją ar bendrą įmonę arba tokios investicijos daliai, kuri atitinka priskyrimo skirtam parduoti turto kriterijus, ūkio subjektas turi taikyti 5-ąjį TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“. Bet kuri išlaikyta investicijos dalis, neklasifikuojama kaip skirta parduoti, turi būti apskaitoma taikant nuosavybės metodą iki dalies, kuri klasifikuojama kaip skirta parduoti, perleidimo. Po perleidimo bet kokią išlaikytą dalį ūkio subjektas turi apskaityti nuosavybės metodu, jei ta išlaikyta dalis ir toliau yra asocijuotoji ar bendra įmonė.
- *Nuosavybės dalies asocijuotoje ar bendroje įmonėje pokytis.* Anksčiau 28-ajame TAS (2008 m.) ir 31-ajame TAS buvo aiškinama, kad dėl reikšmingos įtakos ar bendros kontrolės nutraukimo visais atvejais būtina iš naujo įvertinti išlaikytą nuosavybės dalį, net jei reikšminga įtaka buvo pasiekta dėl bendros kontrolės. Dabar pagal 28-ąjį TAS (2011 m.) reikalaujama, kad esant tokioms aplinkybėms, išlaikytos investicijos dalies iš naujo vertinti nereikia.

Bendrovė nemano, kad standarto pataisos turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ji neturi investicijų į asocijuotąsias ar bendras įmones, kurioms minėtos pataisos turėtų įtakos.

- *32-ojo TAS „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“ pataisos* (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Pataisos nenustatomo naujų finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitos taisyklių, tačiau paaiškina užskaitos kriterijus, taikomus atsiradus jų taikymo neatitikimams.

Pataisose aiškinama, kad ūkio subjektas šiuo metu turi teisiškai įgyvendinamą užskaitos teisę, jei ši teisė:

- nepriklauso nuo ateities įvykio; ir
- teisiškai įgyvendinama ūkio subjekto ir visų sandorio šalių tiek įprastomis veiklos sąlygomis, tiek įsipareigojimų nevykdymo, nemokumo ar bankroto atveju.

Bendrovė nemano, kad standarto pataisos turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ji neatlieka finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitos ir neturi sudariusi bendrųjų tarpusavio užskaitos sutarčių.

- *27-asis TAS (2011 m.) „Atskiros finansinės ataskaitos“.* (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau, jei 10-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 28-asis TAS (2011 m.) taip pat taikomi anksčiau).

27-ajame TAS (2011 m.) su nedideliais paaiškinimais pateikti 27-ojo TAS (2008 m.) apskaitos ir atskleidimo reikalavimai atskiroms finansinėms ataskaitoms. Be to, į 27-ąjį TAS (2011 m.) įtraukti 28-ojo TAS (2008 m.) ir 31-ojo TAS reikalavimai atskiroms finansinėms ataskaitoms. Standartas nebenagrinėja kontrolės principo ir reikalavimų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rengimu, kurie įtraukti į 10-ąjį TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“.

Įmonė nemano, kad 27-asis TAS (2011 m.) turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, kadangi dėl jo Įmonės apskaitos politika nėra keičiama.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir prielaidos

Įmonė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri ilgalaikio turto balansines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekiant nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiąja dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynujų pinigų įplaukų, yra sugrupuojamas į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji realizacinė ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždirba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigus generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Žemės ir pastatų tikroji vertė

Įmonė peržiūri žemės ir pastatų tikrąsias vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekiant nustatyti ar yra reikšmingų skirtumų tarp tikrųjų verčių ir to turto balansinių verčių. Tikroji vertė yra įvertinama remiantis nepriklausomų turto vertintojų pateikiamomis turto vertinimo ataskaitomis arba nekilnojamojo turto rinkos pokyčių įvertinimo ataskaitomis.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri gautinas sumas, įvertindama vertės sumažėjimą bent kartą per ketvirtį. Įmonė, nuspręsdama, ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaityti, įvertina, ar yra prieinamų įrodymų rodančių, kad pinigų srautai iš kiekvieno kliento pastebimai sumažės. Tokiais įrodymais gali būti duomenys, rodantys pablogėjusius kliento mokėjimus ir kt.

Nematerialiojo ir materialiojo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpiai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi bent kartą metuose. Jie keičiami, kai reikia, atsižvelgiant į technologinius pasikeitimus, tolesnį ekonominį panaudojimą ir turto faktinę būklę.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai (tęsinys)

Vertinimai

Įmonė pripažįsta atidėtojo mokesčio turtą remiantis vadovybės vertinimais, kad ateityje Įmonė gali uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno šiai mokesčiai naudai panaudoti. Vadovybės vertinimai yra paremti vidiniais biudžetais ir prognozėmis.

1. Veikiantys segmentai

Įmonė turi tik vieną veikiantį segmentą - pieno produktų gamyba.

Geografinė informacija gali būti pateikiama taip (pajamos pateikiamos pagal kliento geografinę vietą, o materialus ilgalaikis turtas pagal šio turto buvimo vietą):

2012 m., tūkst. litų

	Lietuva	Kitos ES šalys	Ne ES šalys	Iš viso
Pardavimų pajamos	334 787	105 436	328 866	769 089
Ilgalaikis materialus turtas	195 146	2 127		197 273
Kitas ilgalaikis turtas	990			990

Įmonė turi vieną pirkėją, iš kurio gautos pajamos 2012 metais sudarė daugiau kaip 10% visų Įmonės pajamų. Gautos pajamos iš šio pirkėjo sudarė 13% visų Įmonės pajamų.

2011 m., tūkst. litų

	Lietuva	Kitos ES šalys	Ne ES šalys	Iš viso
Pardavimų pajamos	327 354	99 153	274 417	700 924
Ilgalaikis materialus turtas	178 134	3 032	-	181 166
Kitas ilgalaikis turtas	1 301	-	-	1 301

Įmonė turi vieną pirkėją, iš kurio gautos pajamos 2011 metais sudarė daugiau kaip 10% visų Įmonės pajamų. Gautos pajamos iš šio pirkėjo sudarė 14% visų Įmonės pajamų.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

2. Kita veikla

Kitos veiklos pajamos:

Tūkst. litų	2012	2011
Nuomos ir kitų paslaugų pajamos	1 283	1 130
Grynasis pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo	261	494
Kitos	57	64
	1 601	1 688

Kitos veiklos sąnaudos:

Tūkst. litų	2012	2011
Su nuoma ir kitų paslaugų teikimu susijusios sąnaudos	(918)	(911)
	(918)	(911)

3. Pardavimų ir administracinės sąnaudos

Tūkst. litų	2012	2011
Personalo išlaikymo sąnaudos	(37 599)	(34 584)
Marketingas ir reklama	(12 192)	(9 679)
Kuras	(8 247)	(7 424)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(8 187)	(10 279)
Produkcijos pristatymo sąnaudos	(6 537)	(5 798)
Medžiagos ir atsarginės dalys	(4 275)	(4 173)
Komunalinės sąnaudos	(3 236)	(3 110)
Parama	(2 750)	(1 868)
Remontas	(2 470)	(2 334)
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	(2 246)	(2 186)
Apsauga	(1 782)	(1 787)
Veiklos nuomos sąnaudos	(1 543)	(1 225)
Draudimas	(813)	(1 088)
Ryšiai	(699)	(597)
Tantjemos	(540)	(420)
Transportas	(215)	(253)
Nurašytų skolų sąnaudos	(58)	(238)
Biuro reikmenys	(66)	(64)
Kitos sąnaudos	(14 112)	(11 742)
	(107 567)	(98 849)
Pardavimų sąnaudos	(67 016)	(58 306)
Administracinės sąnaudos	(40 551)	(40 543)
	(107 567)	(98 849)

4. Finansinės veiklos pajamos

Tūkst. Litų	2012	2011
Baudos ir delspinigiai	276	308
Palūkanos	58	60
Kitos	11	-
Iš viso finansinės veiklos pajamų	345	368

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

5. Finansinės veiklos sąnaudos

Tūkst. Litų

	2012	2011
Palūkanos už paskolas ir lizingą	(3 878)	(4 012)
Palūkanų normos apskaitavimo sandorio tikrosios vertės pokytis	(1 383)	(147)
Nuostolis iš valiutos kursų pasikeitimų	(59)	(54)
Kitos	(98)	(332)
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	(5 418)	(4 545)

6. Pelno mokesčio sąnaudos

Tūkst. Litų

	2012	2011
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos	(5 068)	(4 843)
Atidėtojo mokesčio pokytis	(34)	532
Iš viso pelno mokesčio sąnaudų	(5 102)	(4 311)

Efektyvaus mokesčio tarifo sutikrinimas

Tūkst. Litų

	2012	2011
Rezultatas prieš apmokestinimą	34 168	29 996
Pelno mokestis, taikant galiojantį mokesčio tarifą	15% (5 125)	15% (4 499)
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	1.1% (413)	3,1% (943)
Neapmokestinamosios pajamos	(0.1%) 41	- -
Paramos įtaka (atimama 2 kartus)	(1.2%) 429	(2%) 599
	14.8% (5 068)	16,1% (4 843)

7. Pelno akcijai rodiklis

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, apskaičiuojamas padalinant akcininkams tenkanti grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkio per metus. Jokių potencialių akcijų, kurios galėtų būti išleistos, nėra.

	2012	2011
Išleistų akcijų skaičius, apskaičiuotas svertinio vidurkio metodu, tūkst. vnt.	50 135	50 643
Grynasis metų rezultatas, tūkst. litų	29 066	25 685
Pelnas (nuostolis) tenkantis vienai akcijai, litais	0,57	0,51
Sumažintas pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, litais	0,57	0,51

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

8. Ilgalaikis materialusis turtas

Tūkst. litų	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrengimai	Kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Savikaina/perkainavimas					
Likutis 2011 m. sausio 1 d.	99 559	250 365	74 820	2 846	427 590
Perkainavimas	-	-	-	-	-
Įsigijimai	314	15 680	2 314	5 085	23 393
Pardavimai ir nurašymai	(531)	(7 246)	(3 693)	-	(11 470)
Pergrupavimai	3 841	1 888	236	(5 965)	0
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	103 183	260 687	73 677	1 966	439 513
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	103 183	260 687	73 677	1 966	439 513
Perkainavimas	(21 899)	-	-	-	(21 899)
Įsigijimai	200	29 181	10 729	5 578	45 688
Pardavimai ir nurašymai	(24)	(2 390)	(2 134)	-	(4 548)
Pergrupavimai	5 091	1 202	68	(6 361)	0
Koregavimai	(464)	-	-	-	(464)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	86 087	288 680	82 340	1 183	458 291
Nusidėvėjimas					
Likutis 2011 m. sausio 1 d.	14 192	177 276	43 895	0	235 363
Nusidėvėjimas per metus	4 907	20 703	7 439	-	33 049
Perleisto turto nusidėvėjimas	(214)	(7 098)	(3 217)	-	(10 529)
Pergrupavimai	-	-	-	-	-
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	18 885	190 881	48 117	0	257 883
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	18 885	190 881	48 117	0	257 883
Perkainavimas	(24 233)	-	-	-	(24 233)
Nusidėvėjimas per metus	4 966	19 573	7 275	0	31 814
Perleisto turto nusidėvėjimas	(9)	(2 313)	(2 124)	0	(4 446)
Pergrupavimai	391	(391)	-	-	0
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	0	207 750	53 268	0	261 018
Vertės sumažėjimas					
Likutis 2011 m. sausio 1 d.	464	0	0	0	464
Pergrupavimas	-	-	-	-	-
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	464	0	0	0	464
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	464	-	-	-	464
Koregavimas	(464)	-	-	-	(464)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	0	0	0	0	0
Balansinės vertės					
2011 m. sausio 1 d.	84 903	73 089	30 925	2 846	191 763
2011 m. gruodžio 31 d.	83 834	69 806	25 560	1 966	181 166
2012 m. sausio 1 d.	83 834	69 806	25 560	1 966	181 166
2012 m. gruodžio 31 d.	86 087	80 930	29 072	1 183	197 273

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

8. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Ilgalaikio turto perkainavimas

Įmonė 2004 m. gruodžio 31 d. atliko pastatų perkainavimą. Pastatų vertės padidėjimas, sudarantis 4 796 tūkst. litų (sumažintas 730 tūkst. litų atidėto mokesčio įsipareigojimu), buvo apskaitytas akcininkų nuosavybėje perkainavimo rezerve. Pastatų vertės sumažėjimas, sudarantis 8 050 tūkst. litų buvo apskaitytas 2004 metų pelne (nuostoliuose).

Įmonė 2007 m. gruodžio 31 d. atliko sekantį pastatų perkainavimą. Pastatų vertės padidėjimas, sudarantis 18 381 tūkst. litų (sumažintas 2 755 tūkst. litų atidėto mokesčio įsipareigojimu), buvo apskaitytas akcininkų nuosavybėje perkainavimo rezerve. Pastatų vertės padidėjimas, sudarantis 1 721 tūkst. litų buvo apskaitytas 2007 metų pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudų mažinimas, kadangi iki 2007 m. sausio 1 d. šiam turtui buvo apskaitytas vertės sumažėjimas. Turto vertės sumažėjimas sudarė 1 007 tūkst. litų ir buvo apskaitytas 2007 m. pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos. Perkainavimas buvo atliktas remiantis nepriklausomų vertintojų nustatytais tikrosiomis vertėmis naudojant palyginamųjų sandorių metodą.

2012 m. gruodžio 31 d. Įmonės pastatų ir žemės įvertinimą atliko UAB „Matininkai“ turto vertintojai. Turto vertinimas buvo atliekamas naudojant palyginamųjų sandorių metodą. Vertinimo metu nustatytas bendras 2 334 tūkst. litų vertės padidėjimas. Turto vertės padidėjimas buvo apskaitytas kredituojant perkainavimo rezervą 1 984 tūkst. litų suma ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimą 350 tūkst. litų suma. Perkainotų pastatų ir žemės sukaupto nusidėvėjimo suma 2012 m. gruodžio 31 d. buvo sudengta su jų įsigijimo savikaina.

Jeigu įmonė žemės ir pastatų turto kategoriją visą laiką būtų apskaičiusi taikydama įsigijimo savikainos metodą, tai žemės ir pastatų balansinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d. sudarytų 72 641 tūkst. litų (2011 m. 73 535 tūkst. litų.)

Ilgalaikio turto įkeitimai

Ilgalaikis turtas, kurio balansinė vertė sudaro 68 813 tūkst. litų 2012 m. gruodžio 31 d. (2011 m. 49 846 tūkst. litų), yra įkeistas bankams už paskolas (žr. 16 pastabą).

Išperkamosios nuomos būdu įsigytas turtas

Įmonė finansinės nuomos pagrindu yra įsigijusi gamybos mašinų ir įrengimų, transporto priemonių ir kito turto. Per 2011 m. įmonė grąžino visas lizingo bendrovėms mokėtinas sumas.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

8. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas yra apskaitytas tokiuose bendrųjų pajamų ataskaitos straipsniuose:

Tūkst. Litų	2012	2011
Pardavimų savikaina	24 728	20 800
Pardavimų ir administracinės sąnaudos	8 115	10 279
	32 843	31 079

Likusi nusidėvėjimo dalis, sudaranti 1 305 tūkst. litų yra įtraukta į atsargų vertę 2012 m. gruodžio 31 d. (2011 m: 2 334 tūkst. litų).

Ilgalaikio materialaus turto, kuris yra pilnai nudėvėtas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2012 m. gruodžio 31 d. sudaro 158 408 tūkst. litų (2011 m. - 136 525 tūkst. litų).

9. Nematerialusis turtas

Tūkst. Litų	Prestižas	Programinė įranga ir kt.	Iš viso
Savikaina			
Likutis 2011 m. sausio 1 d.	335	6 129	6 464
Įsigijimai	-	66	66
Nurašymai	-	(1 145)	(1 145)
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	335	5 050	5 385
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	335	5 050	5 385
Įsigijimai	-	82	82
Nurašymai	-	(20)	(20)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	335	5 112	5 447
Amortizacija ir nuvertėjimo nuostolis			
Likutis 2011 m. sausio 1 d.	-	5 266	5 266
Amortizacija per metus	-	340	340
Vertės sumažėjimas per metus	24	-	24
Nurašyto turto amortizacija	-	(1 144)	(1 144)
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	24	4 462	4 486
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	24	4 462	4 486
Amortizacija per metus	-	243	243
Vertės sumažėjimas per metus	24	-	24
Nurašyto turto amortizacija	-	(20)	(20)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	48	4 685	4 733
Balansinės vertės			
2011 m. sausio 1 d.	335	863	1 198
2011 m. gruodžio 31 d.	311	588	899
2012 m. sausio 1 d.	311	588	899
2012 m. gruodžio 31 d.	287	427	714

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

9. Nematerialusis turtas (tęsinys)

Amortizacija yra įtraukta į pardavimų ir administracines sąnaudas.

Prestižas, sudarantis 287 tūkst. litų 2012 m. gruodžio 31 d. atsirado AB „Panevėžio pienas“ įsigijimo metu. 2004 metais AB „Panevėžio pienas“ buvo prijungtas prie AB „Pieno žvaigždės“.

Nematerialiojo ilgalaikio turto, kuris yra pilnai nudėvėtas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2012 m. gruodžio 31 d. sudaro 4 157 tūkst. litų. (2011 m.: 2 742 tūkst. litų)

10. Investicijos pardavimui

Tūkst. Litų

	2012	2011
Investicijos pardavimui	276	276
	276	276

Didžiąją dalį investicijų pardavimui 2012 m. gruodžio 31 d. sudaro UAB „Kapitalo srautai“ akcijos (15.3% UAB „Kapitalo srautai“ įstatinio kapitalo). UAB „Kapitalo srautai“ užsiima finansinio tarpininkavimo veikla. Kadangi negalima patikimai nustatyti šių akcijų tikrosios vertės, jos yra apskaitytos įsigijimo savikaina, kuri sudaro 200 tūkst. litų. Likusi dalis investicijų pardavimui taip pat yra apskaityta įsigijimo savikaina, kadangi negalima patikimai įvertinti jų tikrosios vertės.

11. Atsargos

Tūkst. Litų

	2012	2011
Žaliavos	19 077	18 114
Nebaigta gamyba	24 955	46 693
Pagamintos prekės	10 557	10 663
Prekės perpardavimui	553	255
	55 142	75 725

Žaliavas sudaro pienas ir kitos medžiagos, naudojamos gamyboje.

Atsargos pripažintos sąnaudomis per laikotarpį išskaidomos taip:

Pardavimų savikaina (parduotos pagamintos prekės)	(622 964)	(568 679)
Pardavimų ir administracinės sąnaudos (atsargų sunaudojimas)	(12 522)	(12 172)
Kitos veiklos sąnaudos (parduotos žaliavos, atsarginės dalys)	(398)	(38)
	(635 884)	(580 889)

Į pardavimų ir administracines sąnaudas įtrauktas sunaudotas kuras ir atsarginės dalys.

Į kitos veiklos sąnaudas įtraukta perparduotų prekių savikaina, o taip pat žaliavų ir kitų atsargų pardavimo savikaina.

2012 m. gruodžio 31 d. atsargos, kurių balansinė vertė iki 55 142 tūkst. litų (2011 m.: 75 725 tūkst. litų) buvo įkeistos už banko paskolas (žr. 16 paaiškinimą).

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

12. Gautinos sumos

Tūkst. Litų

	2012	2011
Prekybos gautinos sumos	74 822	69 213
Išankstiniai apmokėjimai ir paskolos	1 452	437
Kitos gautinos sumos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	1 477	2 405
Gautinas PVM	2 037	1 183
	79 788	73 238
Abejotinų pirkėjų skolų vertės sumažėjimas	-	-
	79 788	73 238

Nurašytų skolų sąnaudas (žr. 3 pastabą), apskaitytas 2012 m. pelne (nuostoliuose), sudaro 58 tūkst. litų nurašytų pirkėjų skolų (2011 m. – 238 tūkst. litų), identifikuotų 2012 metais.

Išankstinių apmokėjimų ir paskolų išskaidymas gali būti pateiktas taip:

Tūkst. litų

	2012	2011
Išankstiniai apmokėjimai už pieno pristatymą	368	410
Paskolos vadovybei ir darbuotojams	315	-
Kiti išankstiniai apmokėjimai	769	153
	1 452	563
Minus: ilgalaikė dalis	-	(126)
	1 452	437

Pagal susitarimus su pieno tiekėjais išankstiniai apmokėjimai už pieno pristatymą turi būti padengiami per laikotarpį iki 5 metų. Už nepadengtą likutį yra skaičiuojamos palūkanos, kurios yra fiksuotos ir svyruoja nuo 5% iki 8%.

Gautinų sumų balansinė vertė yra artima jų tikrajai vertei dėl gautinų sumų trumpo padengimo termino.

13. Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

Tūkst. litų

	2012	2011
Banko sąskaitose	4 028	1 513
Kasoje	500	460
	4 528	1 973

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

14. Nuosavas kapitalas

2012 m. gruodžio 31 d. įstatinį kapitalą sudarė 49 634 419 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas. 2012 metais Įmonė sumažino įstatinį kapitalą nuosavomis akcijomis. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Paprastųjų akcijų turėtojai turi vieno balso teisę vienai akcijai bendrovės akcininkų susirinkime ir turi teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami, bei teisę į kapitalo grąžinimą kapitalo mažinimo atveju. Tarp AB „Pieno žvaigždės“ akcininkų nėra įmonių ar asmenų, kurie kontroliuotų Įmonę.

Nuosavos akcijos

Įmonė 2012 m. supirko 1 000 000 vnt. nuosavų akcijų, kurios 2012 m. gruodžio 31 d. iš viso sudarė 4 570 612 vnt. (2011: 3 570 612 vnt. akcijų). 2012 m. balandžio 27 d. visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą anuliuoti 4 570 612 nuosavas akcijas. Dėl šio akcijų anuliovimo atsiradęs 15 630 tūkst. litų nuostolis buvo apskaitytas tiesiogiai nuosavame kapitale, mažinant nuosavoms akcijoms įsigyti skirtą rezervą.

Kai perkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirkto nuosavos akcijos yra pateikiamos atimant iš bendrosios akcininkų nuosavybės sumos. Pelnas arba nuostolis, gautas pardavus nuosavas akcijas, yra pripažįstamas akcininkų nuosavybėje.

Privalomasis rezervas

Vadovaujantis įstatymais, kasmet į įstatymo numatytą rezervą turi būti pervedama ne mažiau kaip 5% nuo grynojo pelno iki rezervas sudarys 10% akcinio kapitalo. Šis rezervas gali būti naudojamas tiksliai sukaupitiems nuostoliams padengti.

Perkainojimo rezervas

2004 m. gruodžio 31 d. buvo apskaitytas 4 066 tūkst. litų perkainojimo rezervas, kuris yra susijęs su pastatų perkainavimu minėtai dienai. Perkainojimo rezervas buvo sumažintas 730 tūkst. litų atidėto pelno mokesčio įsipareigojimo suma.

2007 m. gruodžio 31 d. papildomai buvo apskaitytas 15 626 tūkst. litų perkainojimo rezervas, kuris yra susijęs su pastatų perkainojimu minėtai dienai. Perkainojimo rezervas buvo sumažintas 2 755 tūkst. litų atidėto pelno mokesčio įsipareigojimo suma.

Dėl Įmonės pastatų ir žemės perkainojimo 2012 m. gruodžio 31 d., perkainojimo rezerve buvo apskaityta 1 984 tūkst. litų suma (žr. 8-ąją pastabą).

Rezervas mažinamas proporcingai perkainoto turto vertės padidėjimo nusidėvėjimui bei perleidimui. Rezervo mažinimas yra apskaitomas kitose bendrosiose pajamose kaip atskiras akcininkų nuosavybės komponentas. Nudėvint perkainotus pastatus, yra atliekamas pervedimas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį rezultatą. Pervedama suma yra nustatoma kaip skirtumas tarp nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo perkainotos vertės ir nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo pradinės pastatų savikainos.

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaro 13 040 tūkst. litų 2012 m. gruodžio 31 d. (2011 m.: 17 420 tūkst. litų). Kitų rezervų dalis, sudaranti 10 000 tūkst. litų (2011 m.: 16 000 tūkst. litų), paskirta savoms akcijoms įsigyti. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus šis rezervas bus apskaitomas tol, kol Įmonė vykdys nuosavų akcijų pirkimą.

Dividendai, išmokėti vienai akcijai, 2012 metais sudarė 0,50 LTL (2011: 0,49 LTL).

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

15. Subsidijos

Tūkst. litų	2012	2011
Subsidijos sausio 1 d.	17 687	17 055
Padidėjimai per laikotarpį	-	632
Subsidijos gruodžio 31 d.	17 687	17 687
Amortizacija sausio 1 d.	13 265	12 196
Amortizacija per metus	1 235	1 069
Amortizacija gruodžio 31 d.	14 500	13 265
Balansinė vertė sausio 1 d.	4 422	4 859
Balansinė vertė gruodžio 31 d.	3 187	4 422

2011 metais gautos sumos pagal struktūrinių fondų projektą „Pieno perdirbimo veiklos konkurencingumo didinimas“ buvo panaudos specializuoto autotransporto (pienovežių) ir įrengimų įsigijimui.

16. Paskolos ir kitos finansinės skolos

Įmonės paskolos ir kitos finansinės skolos yra tokios (tūkst. litų):

Kreditorius	Nuo- roda	2012 12 31	2011 12 31
AB SEB bankas	a)	-	523
AB DnB Nord bankas	b)	-	4 055
Faktoringas	c)	11 133	10 578
AB SEB, AB DNB bankai	d)	86 545	85 500
AB SEB, AB DNB bankai	e)	23 824	20 000
AB SEB bankas	f)	16	-
Iš viso įsipareigojimų		121 518	120 656
Minus: trumpalaikė dalis		(60 975)	(28 578)
Iš viso ilgalaikė dalis		60 543	92 078

a) Paskola (sąskaitos kredito perviršio limitas) gauta Įmonės apyvartinio kapitalo finansavimui. Paskola grąžinta.

b) Paskola (kredito linija banko sąskaitoje) gauta Įmonės apyvartinio kapitalo finansavimui. Paskola grąžinta.

c) Faktoringo paslaugas teikia AB SEB bankas. Grąžinimo data 2013.03.29.

d) AB DNB bankas ir AB SEB bankas sindikuota paskola investicijų į ilgalaikį materialųjį turtą finansavimui. Paskola turi būti grąžinta 2016.07.21.

e) AB DNB bankas ir AB SEB bankas, sindikuota kredito linija apyvartinio kapitalo finansavimui. Paskola turi būti grąžinta 2013.07.21.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

16. Paskolos ir kitos finansinės skolos (tęsinys)

f) AB SEB bankas, Business kortelių sąskaita. Gražinimo data 2013.08.31.

Visos paskolos ir kitos finansinės skolos 2012 m. gruodžio 31 d. yra denominuotos EUR arba LTL. Visų paskolų palūkanų normos yra kintamos ir apskaičiuojamos kaip LIBOR, EURIBOR arba VILIBOR ir nustatyto dydžio maržos suma. Palūkanų normos yra perskaičiuojamos kas 3 ar 6 mėn., priklausomai nuo paskolos/finansinės nuomos sutarties, ir tokiu būdu minėtų paskolų balansinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms.

Įmonė už bankų suteiktas paskolas įkeitė savo ilgalaikį turtą, kurio balansinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d. buvo 68 813 tūkst. litų (2011 m.: 49 846 tūkst. litų), atsargas, kurių balansinė vertė yra iki 55 142 tūkst. litų (2011 m.: 75 725 tūkst. litų).

Paskolų gražinimo grafikai, išskyrus finansinės nuomos įsipareigojimus

Paskolos pagal patvirtintus grafikus bus mokamos taip:

Tūkst. litų	2012	2011
Per laikotarpį iki vienerių metų	60 975	28 578
Per laikotarpį nuo 1 iki 5 metų	60 543	92 078
Įsipareigojimų dabartinė vertė	121 518	120 656

Finansinės nuomos įsipareigojimai

2012 metais finansinės nuomos sutarčių Įmonė neturėjo.

Palūkanų normos

Paskolų ir finansinės nuomos efektyvi palūkanų norma buvo tokia:

%	2012	2011
Ilgalaikės paskolos	2,0-3,3	2,0 – 4,0
Trumpalaikės paskolos	1,8-2,8	2,0 – 3,0
Faktoringas	2,2-2,8	2,0 – 3,0
Finansinė nuoma	-	2,0 – 4,0

Veiklos nuoma

Veiklos nuomos sąnaudos, apskaitytos pelne (nuostoliuose), gali būti išskaidytos taip:

Tūkst. litų	2012	2011
Pieno surinkimo punktų nuoma	(72)	(73)
Kito turto veiklos nuoma	(2 012)	(1 621)
Iš viso veiklos nuomos sąnaudų:	(2 084)	(1 694)

Pieno supirkimo punktų nuomos sąnaudos apskaitytos pardavimų savikainos straipsnyje. Kito turto veiklos nuomos sąnaudos apskaitytos pardavimų ir administracinėse sąnaudose (1 543 tūkst. litų) ir pagamintos produkcijos savikainoje (469 tūkst. litų).

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

16. Paskolos ir kitos finansinės skolos (tęsinys)

Būsimieji minimalūs nuomos mokėjimai gali būti pavaizduoti taip:

Tūkst. Litų	2013	2014	2015	2016	2017
Pieno surinkimo punktų nuoma	-	-	-	-	-
Kito turto veiklos nuoma	(2 306)	(2 059)	(328)	(44)	(17)
Iš viso veiklos nuomos sąnaudų:	(2 306)	(2 059)	(328)	(44)	(17)

Pieno surinkimo punktų nuomos sutartys nenumato sutarties nutraukimo apribojimų, todėl Įmonė pagal šias sutartis neturi ilgalaikių nuomos įsipareigojimų.

17. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, apskaičiuoti taikant 15% tarifą, yra priskiriami šiems straipsniams:

Tūkst. litų	Turtas		Įsipareigojimas		Grynoji vertė	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Ilgalaikis materialusis turtas	-	-	2 128	1 717	2 128	1 717
Sąnaudų sukaupimai	(266)	(239)	-	-	(266)	(239)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	(266)	(239)	2 128	1 717	1 862	1 478

Laikinių skirtumų pasikeitimas per metus gali būti pavaizduotas taip:

Tūkst. litų	2012 01 01	Apskaityta pelne (nuostoliuose)	Apskaityta nuosavame kapitale	2012 12 31
Ilgalaikis materialusis turtas	1 717	61	350	2 128
Sąnaudų sukaupimai	(239)	(27)		(266)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	1 478	34	350	1 862

Tūkst. litų	2011 01 01	Apskaityta pelne (nuostoliuose)	Apskaityta nuosavame kapitale	2011 12 31
Ilgalaikis materialusis turtas	2 180	(463)	-	1 717
Sąnaudų sukaupimai	(170)	(69)	-	(239)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	2 010	(532)	-	1 478

Skirtumas tarp ilgalaikio materialiojo turto mokesstinės ir finansinės verčių atsirado daugiausia dėl pastatų perkainojimo.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

18. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Tūkst. litų

	2012	2011
Įsiskolinimai tiekėjams	48 273	45 372
Atostoginių rezervas	5 677	5 218
Mokėtini mokesčiai ir socialinis draudimas	2 414	2 483
Mokėtini atlyginimai	2 133	2 030
Kitos	1 672	2 363
	60 169	57 466

19. Išvestinės finansinės priemonės

Bendrovė 2011 metais sudarė palūkanų normos apsikeitimo sandorį su banku, kuriuo iš dalies apsidraudžia nuo palūkanų normų svyravimų. Suma, nuo kurios yra keičiamasi palūkanomis, mažėja proporcingai pagrindiniam kreditui. Kontrakto terminas yra 2016 m. liepos 26 d. Apsikeitimo sandorio tikroji vertė sudaro 1 530 tūkst. Litų 2012 m. gruodžio 31 d. (147 tūkst. Litų 2011 m. gruodžio 31 d.). 1 383 tūkst. litų tikrosios vertės pokytis per 2012 metus pripažintas bendrųjų pajamų ataskaitos finansinės veiklos sąnaudų straipsnyje.

20. Finansiniai instrumentai

Kredito, palūkanų normos, valiutos keitimo rizika atsiranda Įmonei vykdant veiklą normaliomis verslo sąlygomis.

Kredito rizika

Įmonėje įdiegta kredito politika, ir kredito rizika nuolat kontroliuojama. Finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienai Įmonė turėjo du klientus, iš kurių gautina suma sudarė 29% viso prekybinių gautinų sumų likučio. Prekybinės gautinos sumos turi būti apmokamos per 1-30 dienų. Iš nepastovių klientų yra reikalaujamas išankstinis apmokėjimas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas apskaičiuojamas įvertinant neatgautinų sumų dydį. Vertės sumažėjimas yra įvertinamas individualiai kiekvienam klientui. Įmonė, vertindama gautinas sumas, atsižvelgia į iš klientų gautus mokėjimus po finansinių metų pabaigos iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos, ir tuo remiantis apskaičiuoja abejotinių skolų vertės sumažėjimą.

Finansinio turto balansinė vertė parodo maksimalią kredito riziką. Maksimali kredito rizika finansinių ataskaitų datą buvo tokia:

Tūkst. litų

	Balansinė vertė	
	2012	2011
Trumpalaikės gautinos sumos	79 788	73 238
Ilgalaikės gautinos sumos	-	126
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	4 528	1 973
	84 316	75 337

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Finansiniai instrumentai (tęsinys)

Kredito rizika (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaitos datai maksimalios kredito rizikos, susijusios su gautinomis sumomis, suskirstymas pagal geografines zonas gali būti toks:

Tūkst. litų	Balansinė vertė	
	2012	2011
Lietuva	35 615	34 449
Europos sąjungos šalys	9 761	8 545
Rusija	32 562	31 046
Kitos šalys	1 850	1 324
	79 788	73 364

Vertės sumažėjimo nuostoliai

Gautinų sumų įsisenėjimas finansinių ataskaitų datą gali būti išskaidytas taip:

Tūkst. litų	Bendra suma	Vertės	Bendra suma	Vertės
	2012	sumažėjimas 2012	2011	sumažėjimas 2011
Neuždelstos	62 976		63 016	
Uždelstos 0-30 dienų	15 466		7 584	
Uždelstos 30-60 dienų	876		1 608	
Uždelstos 61-90 dienų	421		986	
Daugiau nei 90 dienų	49		170	
	79 788	-	73 364	-

Pagal Įmonės įvertinimą nėra būtina apskaityti gautinų sumų vertės sumažėjimą, jei jų apmokėjimas vėluoja iki 90 dienų.

Užsienio valiutos kitimo rizika

Įmonė susiduria su užsienio valiutos kitimo rizika, susijusia su pardavimais, pirkimais ir paskolomis, kurie yra denominuoti kita nei litai ar eurai valiuta (litas yra susietas su euru fiksuotu santykiu 3.4528 LTL/EUR ir gali pasikeisti kaip Lietuvos Respublikos vyriausybės vykdomos makroekonominės politikos rezultatas). Įmonė neturi reikšmingų pirkimų ir pardavimų kitomis valiutomis nei LTL ir EUR, todėl užsienio valiutos keitimo rizika yra nereikšminga. Įmonė nenaudoja jokių finansinių priemonių tam, kad sumažinti užsienio valiutos keitimo riziką.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Finansiniai instrumentai (tęsinys)

Užsienio valiutos kitimo rizika (tęsinys)

2012 m. gruodžio 31 d. nėra jokių reikšmingų piniginių turto ir įsipareigojimų straipsnių, denominuotų kita nei LTL ir EUR valiuta. Piniginių straipsnių išraiška EUR yra tokia:

Tūkst. EUR	2012	2011
Gautinos sumos	12 685	12 010
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	471	201
Paskolos ir kitos finansinės skolos	(31 970)	(30 555)
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	(1 791)	(965)
	(20 605)	(19 309)

Likvidumo rizika

Žemiau pateikiami finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

2012 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Paskolos ir kitos finansinės skolos	121 518	126 197	22 353	39 367	23 022	41 455	-
Išvestinės finansinės priemonės	1 530	1 498	383	323	739	53	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	57 755	57 755	57 755	-	-	-	-
	180 803	185 450	80 491	39 690	23 761	41 508	-

2011 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Paskolos ir kitos finansinės skolos	120 656	129 113	21 600	10 694	45 663	51 156	-
Išvestinės finansinės priemonės	147	278	50	51	83	88	6
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	54 983	54 983	54 983	-	-	-	-
	175 786	184 374	76 633	10 745	45 746	51 244	6

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Finansiniai instrumentai (tęsinys)

Likvidumo rizika (tęsinys)

Efektyvios palūkanų normos, taikytos apskaičiuotų grynujų pinigų srautų diskontui, yra tokios:

	2012	2011
Paskolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai	2%-3.3%	2% - 4%

Įmonės politika yra turėti pakankamai pinigų ar jų ekvivalentų tam, kad padengti einamuosius su veikla susijusius mokėjimus, įskaitant finansinių skolų mokėjimus.

Palūkanų normos rizika

Įmonė susiduria su palūkanų normos piniginių srautų rizika, kadangi Įmonės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susietos su LIBOR, EURIBOR, VILIBOR.

Įmonės finansinėms priemonėms taikytų palūkanų normų išraiška finansinių ataskaitų datą yra tokia:

Tūkst. litų

	Balansinė vertė	
	2012	2011
Priemonės su fiksuota palūkanų norma		
Nėra	-	
	-	

Tūkst. litų

	Balansinė vertė	
	2012	2011
Priemonės su kintama palūkanų norma		
AB SEB bankas	-	523
AB SEB bankas	16	-
AB DnB Nord bankas	-	4 055
Faktoringas	11 133	10 578
AB SEB, AB NORD bankai	86 545	85 500
AB SEB, AB NORD bankai	23 824	20 000
	121 518	120 656

Pagal šias sutartis taikoma palūkanų norma apskaičiuojama kaip tam tikro laikotarpio VILIBOR, EURIBOR, LIBOR pridedant kreditoriaus nustatytą maržą.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Finansiniai instrumentai (tęsinys)

Palūkanų normos rizika (tęsinys)

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti palūkanų norma, analizė

Palūkanų normų pokytis 100 bazinių punktų finansinės būklės ataskaitos datą padidintų (sumažintų) pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač valiutų keitimo kursai, lieka pastovūs. Tokiu pat pagrindu padaryta analizė ir už 2011 metus.

Įtaka tūkst. litų	Pelnas (nuostoliai) už metus	
	100 bp padidėjimas	100 bp sumažėjimas
2012 m. gruodžio 31 d.		
Priemonės, kurioms taikoma kintanti palūkanų norma	(1 215)	1 215
2011 m. gruodžio 31 d.		
Priemonės, kurioms taikoma kintanti palūkanų norma	(1 207)	1 207

Bendrovė 2011 metais sudarė palūkanų normos apsisikaitimo sandorį su banku, kuriuo iš dalies apsidraudžia nuo palūkanų normų svyravimų (19 pastaba).

Finansinių priemonių tikroji vertė

Įmonės vadovybės nuomone, prekybos ir kitų gautinų ir mokėtinų sumų, o taip pat skolinimosi lėšų balansinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms, nes prekybos ir kitos gautinos ir mokėtinės sumos yra trumpalaikės, o skolinimosi lėšos yra susijusios su kintama palūkanų norma.

21. Pirkimų įsipareigojimai

2012 m. gruodžio 31 d. ir 2011 m. gruodžio 31 d. Įmonė neturi jokių reikšmingų pirkimo įsipareigojimų.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

22. Susijusios šalys

Sandoriai tarp susijusių šalių gali būti pateikti taip:

Tūkst. litų	2012 m.			2011 m.		
	Pardavimai	Pirkimai	Gautinos paskolos	Pardavimai	Pirkimai	Gautinos paskolos
VŠĮ „SSK“ (1)	2 273	-	-	1 027	-	-
UAB „Žaibo ratas Vilnius“ (2)	-	421	-	-	386	-
Vadovybė (3)	-	278	300	-	252	-
	2 273	699	300	1 027	638	-

- (1) AB „Pieno žvaigždės“ yra vienintelis krepšinio klubo VŠĮ „SSK“ dalininkas ir teikia paramą. 2012 m. Įmonės suteikta parama sudarė 2 273 tūkst. litų (2011 m. – 1 027 tūkst. litų).
- (2) UAB „Žaibo ratas Vilnius“ yra susijusi įmonė per AB „Pieno žvaigždės“ valdybos narį. UAB „Žaibo ratas Vilnius“ teikia automobilių nuomos paslaugas.
- (3) Įmonė perka konsultacines paslaugas iš valdybos nario. Be to, 2012 m. gruodžio 31 d. vadovybės nariui yra suteikta 300 tūkst. litų paskola.
- (4) 2012 metais iš susijusių šalių buvo grąžinta 200 tūkst. Litų paskolų, kurios praėjusiais laikotarpiais buvo nurašytos per savininkų nuosavybę. Pajamos apskaitytos nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje.

Mokėtinos sumos susijusioms šalims 2012 m. gruodžio 31 d. yra tokios: UAB „Žaibo ratas Vilnius“ - 0,4 tūkst. litų (2011 m.: 14,7 tūkst. Litų)

Pirkimai ir pardavimai su susijusioms šalims buvo atlikti įprastinėmis rinkos sąlygomis.

Atlyginimai vadovybei yra įtraukti į pardavimų ir administracinių sąnaudų straipsnį, „Personalo išlaikymo sąnaudos“ (žr. 3 pastabą):

Tūkst. litų	2012	2011
Atlyginimų vadovybei sąnaudos	1 835	1 690
Atlyginimai vadovybei, atskaičius mokesčius	1 065	982
Tantjemos valdybos nariams	540	420

Atlyginimų vadovybei sąnaudas sudaro priskaičiuotas atlyginimas ir socialinio draudimo priskaitymai, mokami Įmonės.

Vadovybė susideda iš generalinio direktoriaus, generalinio direktoriaus pavaduotojo, eksporto direktoriaus, filialo „Kauno pienas“ generalinio direktoriaus (nuo 2012 m.) ir finansų direktoriaus. Visi minėti asmenys yra ir valdybos nariai.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

23. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos neįvyko jokių reikšmingų įvykių, kurie galėtų turėti esminės įtakos 2012 m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms.

24. Neapibrėžtumai

Jokių reikšmingų neapibrėžtumų, susijusių su Įmone, nėra.

AB „Pieno žvaigždės“ atsakingų asmenų patvirtinimas

2013 m. vasario 28 d.
Vilnius

Dėl 2012 m. Metinio pranešimo ir finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – finansinės ataskaitos) sudarymo

Mes, žemiau pasirašę AB „Pieno žvaigždės“ generalinis direktorius Aleksandr Smagin ir vyriausioji buhalterė Ramutė Plaušienė, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, finansinės ataskaitos, sudarytos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo emitento turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius. Metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, emitento būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Generalinis direktorius

Aleksandr Smagin

Vyriausioji buhalterė

Ramutė Plaušienė

AKCINĖ BENDROVĖ „PIENO ŽVAIGŽDĖS

2012 m. METINIS PRANEŠIMAS

1. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1.1 Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas.

Pranešimas parengtas už 2012 finansinius metus.

1.2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	AB „Pieno žvaigždės“
Teisinė - organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Bendrovė įregistruota 1998 m. gruodžio 23 d.
Įmonės kodas	1246 65536
PVM mokėtojo kodas	LT 246655314
Įstatinis kapitalas	49 634 419 Lt, padalintas į 49 634 419 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.
Adresas	Perkūnkiemio g. 3, LT-12127 Vilnius, Lietuvos Respublika
Telefonas	(+370 5) 246 14 14
Faksas	(+370 5) 246 14 15
Elektroninis paštas	info@pienozvaigzdes.lt
Interneto puslapis	www.pienozvaigzdes.lt

1.3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Pieno produktų gamyba.

1.4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB „Pieno žvaigždės“ yra pasirašiusi sutartį su AB FMĮ „Finasta“ (VPK licencijos Nr.: A 087, adresas: Maironio g. 11, Vilnius, telefonas (8-5) 278 68 33 faksas (8-5) 278 68 38 dėl bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos tvarkymo.

1.5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

1.5.1. AB „Pieno žvaigždės“ paprastosios vardinės akcijos įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius biržos Oficialųjį vertybinių popierių prekybos sąrašą.

Akcijų rūšis - paprastosios vardinės;

Akcijų skaičius – 49 634 419;

Bendra nominali vertė – 49 634 419 Lt;

VP ISIN kodas – LT0000111676;

1.5.2. 2012 m. gruodžio 31 dienai AB „Pieno žvaigždės“ nėra supirkusi nuosavų akcijų.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA

2.1. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

AB „Pieno žvaigždės“ įkurta 1998 m. gruodžio 23 d. susijungus Lietuvoje savarankiškai veikusioms pieno perdirbimo įmonėms AB „Mažeikių pieninė“ bei AB „Pasvalio sūrinė“. Vėliau buvo prisijungta AB „Kauno pienas“ ir 2004 metais AB „Panevėžio pienas“. Šiandien tokia struktūra leidžia specializuoti gamybą atskiruose filialuose, pasiekiant aukščiausią efektyvumo lygmenį ir tolygiai paskirstant žaliavinio pieno surinkimo pajėgumus šalyje.

AB „Pieno žvaigždės“ yra didžiausia Lietuvos pieno perdirbimo įmonė, kuri šiuo metu gamina daugiau nei 500 pavadinimų produktų. Bendrovės produkcija skirta ne tik vietinei rinkai, bet ir eksportuojama į Rusiją, Europos Sąjungos, NVS ir Baltijos šalis. Fermentiniai sūriai, išrūgų miltai ir švieži pieno produktai yra pagrindiniai AB „Pieno žvaigždės“ eksporto rinkoms gaminami produktai, užsitarnavę pripažinimą nepriekaištingos kokybės dėka. Jiems suteikti tarptautiniai produkto kokybės sertifikatai.

Emitento pagrindinė veikla - pieno perdirbimas. Šis verslas yra rizikingas dėl galimų pokyčių žaliavos ir produktų rinkose, konkurencijos, taip pat galimų teisinių, politinių, technologinių bei socialinių pokyčių, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su Emitento verslu, kas gali neigiamai paveikti Emitento pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Emitento pagrindinė žaliava yra pienas, kurio pardavimo perdirbimui kiekis Europos Sąjungos pieno gamintojams yra apribotas nacionalinėmis pieno kvotomis. Žaliavos tiekimo apribojimas gali įtakoti žaliavos trūkumą bei žaliavos kainų kilimą. Šie pokyčiai gali neigiamai paveikti Emitento pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Emitento verslas (ypatingai pieno surinkimas ir pristatymas) yra daug darbo jėgos reikalaujanti veikla. Darbuotojų trūkumas ir jų atlyginimų didėjimas gali neigiamai paveikti Emitento veiklos rezultatus.

AB „Pieno žvaigždės“ įdiegta integruota kokybės ir aplinkos vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001:2008 ir ISO 14001:2004 standartų reikalavimus. Nuo 2012 m. kovo mėn. pradedama diegti maisto saugos vadybos sistema pagal ISO 22000:2005 standarto reikalavimus, kuri bus integruojama į egzistuojančią vadybos sistemą.

Pieno gaminių kokybės ir ypač jų saugos užtikrinimas, t.y. nekenksmingumas vartotojui, yra vienas iš pagrindinių bendrovės uždavinių. Bendrovėje veikianti maisto saugos sistema leidžia valdyti nustatytus pavojus ir rizikos veiksnius bei svarbius kontrolės taškus, kurie susiję su pieno gaminių gamybos procesais, transportavimu ir vartojimu, pagerina kokybės kontrolę. Bendrovėje yra parengtos, įdiegtos ir veikia programos, kuriose numatytos sąlygos, priemonės ir elgsenos taisyklės, užkertančios kelią biologinei, cheminei ar fizinei taršai, užtikrinančios pieno gaminių saugą ir kokybę. Diegiant maisto saugos sistemą, atitinkančią ISO 22000:2005, didelis dėmesys bus skiriamas dar vienam rizikos veiksnui - alergenų valdymui.

1998-2002 m. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba AB „Pieno žvaigždės“ filialams išdavė eksporto į Europos Sąjungą patvirtinimus, kurie suteikia teisę eksportuoti pieno gaminius, paženklintus identifikavimo ženklu, į ES šalis. Be to, visi bendrovės filialai yra patvirtinti eksportui į Rusiją bei Baltarusiją.

Pirminis kokybės vadybos sistemos sertifikavimas bendrovės filialuose buvo atliktas 2002 m., kuomet buvo išduoti sertifikatai, liudijantys, kad filialuose yra sukurta, įforminta dokumentais, įgyvendinta ir prižiūrima kokybės vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001 standarto reikalavimus. Sertifikacinį auditą atliko ir filialams sertifikatus išdavė tarptautinė sertifikavimo įmonė TUV CERT.

2005 m. bendrovėje buvo pradėta diegti aplinkos vadybos sistema, atitinkanti ISO 14001 standarto reikalavimus. Naujoji sistema buvo integruota į bendrovėje jau veikiančią kokybės vadybos sistemą, sistema buvo centralizuota. 2007 m. vasario mėn. tarptautinė sertifikavimo įmonė TUV CERT bendrovėje atliko aplinkos vadybos sistemos sertifikacinį auditą ir kokybės vadybos resertifikacinį auditą ir įvertino šių sistemų atitikimą ISO 9001 ir ISO 14001 standartų reikalavimams. Išduotas sertifikatas, patvirtinantis, kad bendrovės centrinėje administracijoje ir visuose gamybiniuose filialuose įdiegta ir dirbama pagal integruotą kokybės ir aplinkos vadybos sistemą šiose srityse: pieno gaminių projektavimas, kūrimas, gamyba ir realizavimas. Sertifikavimo įmonė TUV CERT kasmet vykdo sistemos priežiūrą, atlikdama priežiūros auditus bendrovės padaliniuose, o kas 3 metai atliekamas resertifikacinis auditas ir, esant teigiamam įvertinimui, išduodamas naujas sertifikatas. Paskutinis išduotas sertifikatas galioja iki 2013-04-10.

Integruota kokybės ir aplinkos vadybos sistema užtikrina, kad įmonėje struktūra, atsakomybė ir procesai aprašyti, pagrindiniai dokumentai kontroliuojami ir nuolat atnaujinami, patikrinimai ir kontrolės veiksmai reguliariai atliekami, neatitiktys identifikuojamos, analizuojamos ir taisomos, užtikrinama neatitikčių prevencija, atitiktis teisiniais ir kitiems reikalavimams, taršos prevencija, nuolatinis aplinkos apsaugos veiksmingumo gerinimas.

Bendrovės filialas „Kauno pienas“ yra sertifikuotas ekologiškų produktų gamybai (ekologiški jogurtai BIOS ir SVALIA, ekologiška grietinė BIOS, ekologiška varškė, ekologiškas varškės sūris BIOS). Patvirtinimą, jog įmonė atitinka reikalavimus, kasmet atlikus patikrinimą, išduoda VŠĮ „Ekoagros“. Gaminant ekologiškus pieno gaminius griežti reikalavimai keliama ne tik gamybos procesams, bet ir jų sudėtinėms dalims. Sertifikuoti ekologiški gaminiai ženklinami papildoma informacija: ekologiškų produktų sertifikavimo ženklu, sertifikavimo įstaigos kodu, nuoroda, kur užaugintos gaminių sudėtyje esančios žemės ūkio žaliavos.

Bendrovės kai kuriems gaminiams suteikti specifiniai HALAL (išrūgų milteliams ir grietinėlei) ir KOSHER (išrūgų milteliams) kokybės sertifikatai.

Bendrovės vadovybė yra įsipareigojusi gaminti saugius ir kokybiškus pieno gaminius, atitinkančius vartotojų poreikius ir lūkesčius, darant kuo mažesnę poveikį aplinkai. Tai apibrėžta bendrovės maisto saugos, kokybės ir aplinkos apsaugos politikoje.

2.2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

Pagrindiniai veiklos rodikliai, mln. LTL	2012 12 31	2011 12 31
Apyvarta	769,1	700,9
Bendrasis pelnas	146,1	132,2
Pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir amortizaciją (EBITDA)	70,1	66,5
Pelnas prieš mokesčius	34,2	30,0
Investicijų į ilgalaikį turtą suma	45,8	23,3
Vidutinis darbuotojų skaičius	1 988	1 937
Supirktas natūralaus pieno, tūkst. t	365,0	336,9
Supirktas pieno pagal bazinius rodiklius, tūkst. t	441,6	408,7

Pagrindiniai įmonės kokybės ir aplinkos vadybos principai:

- Kokybės vadybos sistema orientuota į vartotoją, didelis dėmesys skiriamas vartotojo poreikių ir lūkesčių užtikrinimui.
- Privaloma laikytis švaresnės gamybos principų; identifikuoti ir valdyti tuos aspektus, kurie daro reikšmingą poveikį aplinkai, užtikrinti tinkamą pasirengimą avarinėms situacijoms.
- Įmonės vadovybė nustato vieningus tikslus ir uždavinius. Vadovai sukuria įmonėje tokią atmosferą, kurioje, siekiant tikslų, dalyvauja visi darbuotojai.
- Į įmonės veiklą įtraukiami visų lygių darbuotojai.
- Visa įmonės veikla ir su ja susiję išteklių yra valdomi kaip procesas.
- Tarpusavyje susiję procesai apibrėžiami, suvokiami ir valdomi kaip sistema, o tai didina įmonės rezultatyvumą ir veiksmingumą.
- Įmonės tikslas – nuolatinis gerinimas. Gerinimo veikla yra suderinta su įmonės strategija, o kiekvienas dirbantysis siekia nuolat gerinti produktus, procesus, sistemas.
- Rezultatyvūs sprendimai pagrindžiami duomenų ir informacijos analize.
- Didelis dėmesys skiriamas ryšiams su tiekėjais.

ISO 9001 ir ISO 14001 sertifikatų turėjimas įrodo, kad įmonėje struktūra, atsakomybė ir įgaliojimai yra apibrėžti, procesai ir procedūros aprašyti, pagrindiniai dokumentai kontroliuojami ir nuolat atnaujinami, patikrinimai ir kontrolės veiksmai reguliariai atliekami, neatitiktys identifikuojamos, analizuojamos ir taisomos, užtikrinama neatitiktųjų ir avarių prevencija, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai.

Bendrovėje aukščiausia vadovybė kasmet peržiūri ir patvirtina maisto saugos, kokybės ir aplinkos apsaugos politiką.

2.3. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie metinėse finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

Metinėse finansinėse ataskaitose pateikti duomenys yra pakankami, išsamūs ir papildomai neiškinami.

2.4. Visų įmonės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

2012 metų pabaigai bendrovė neturi įsigijusių savų akcijų.

2.5. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

2012.01.06 bendrovė supirko 1.000.000 nuosavų akcijų, kas sudaro 1,84% nuosavo kapitalo. Įsigytų akcijų nominali vertė yra 1 000 000 litų. Po šio supirkimo visas supirktų akcijų skaičius sudaro 4 570 612 vnt. arba 8,43% nuosavo kapitalo. Šios akcijos buvo anuliuotos 2012 m. balandžio mėn. 27 d. visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu. Sumažintas akcinis kapitalas įregistruotas 2012 m. rugpjūčio mėn. 28 d.

2.6. Informacija apie apmokėjimą už savas akcijas, jeigu jos įsigyjamos ar perleidžiamos už užmokestį

2012.01.06 bendrovė supirko 1.000.000 nuosavų akcijų, už kurias sumokėta 5,766 mln. litų.

2.7. Įmonės savų akcijų įsigijimo per ataskaitinį laikotarpį priežastys

Akcijos įsigytos siekiant palaikyti akcijų kainą rinkoje.

2.8. Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes

AB „Pieno žvaigždės“ struktūroje yra 4 gamybiniai filialai:

- ✓ Filialas „Kauno pienas“, Taikos pr. 90, LT-51181 Kaunas;
- ✓ Filialas „Mažeikių pieninė“, Skuodo g. 4, LT-89100 Mažeikiai;
- ✓ Filialas „Pasvalio sūrinė“, Mūšos g. 14, LT-39104 Pasvalys;
- ✓ Filialas „Panevėžio pienas“, Tinklų g. 9, LT-35115 Panevėžys.

2.9. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

Jokių reikšmingų įvykių, įvykusių po finansinių metų pabaigos, nebuvo.

2.10. Įmonės veiklos planai ir prognozės

AB „Pieno žvaigždės“ pagrindiniai tikslai 2013 metams:

- ✓ Laukiama 2013 metų apyvarta apie 789 mln. litų;
- ✓ Tikėtinas EBITDA pelningumas apie 10%;
- ✓ Tikėtinas grynasis pelningumas apie 4,5%.

2.11. Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą

Įmonė pastoviai vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų augimą bei geresnį veiklos efektyvumą.

2.12. Įmonės finansinės rizikos valdymo tikslai, naudojamos numatomų sandorių pagrindinių grupių apsidraudimo priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, ir įmonės kainų rizikos, kredito rizikos, likvidumo rizikos ir pinigų srautų rizikos mastai

Įmonė finansinių priemonių, kurios yra svarbios vertinant įmonės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę ir veiklos rezultatus nenaudojo.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

3.1. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Juridinių asmenų registre įregistruotas 49 634 419 Lt įstatinis kapitalas. Jis padalytas į 49 634 419 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijų. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai netaikomi.

3.2. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Bendrovėje vertybinių popierių perleidimo apribojimų nėra.

3.3. Akcininkai

Naujausiais turimais duomenimis (2012 m. gruodžio 31 d.) bendrovėje iš viso buvo 3 629 akcininkai.

Akcininkai, turintys daugiau kaip 5% AB “Pieno žvaigždės” įstatinio kapitalo ir balsų:

Akcininkas	Turimų akcijų skaičius	Įstatinio kapitalo dalis %	Turimų balsų dalis su kartu veikiančiais asmenimis %
Skandinaviskas Enskilda banken AB, Sergels Torg 2, 10640 Stokholmas, Švedija, klientai Švedijoje	6 796 775	13,69	13,69
UAB "Agrolitas Imeks Lesma" Laisvės pr. 125, Vilnius, į.k. 2191855	6 553 360	13,20	13,20
Swedfund International Sveavagen 24-26, Box 3286, SE-103 65 Stokholmas, Švedija	4 700 000	9,47	9,47
ŽŪKB "Smilgelė" J. Tumo Vaižganto 8/27-3. Vilnius, į.k. 2490652	6 463 405	13,02	13,02
Kvaraciejus Julius	7 596 507	15,30	15,30/33,31
Kvaraciejienė Regina	2 152 359	4,34	4,34/33,31
Klovas Voldemaras	2 842 567	5,73	6,26/33,31
Klovienė Danutė	1 091 691	2,19	2,19/33,31
Smagin Aleksandr	2 547 123	5,13	5,13/33,31
Gžegož Rogoža	46 150	0,09	0,09/33,31

3.4. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai;

Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolės teises.

3.5. Visi balsavimo teisių apribojimai

Bendrovėje nėra akcininkų kuriems būtų apribota balsavimo teisė

3.6. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Emitentui nėra žinoma apie akcininkų tarpusavio susitarimus, kuriais galėtų būti apribotas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisė.

3.7. Darbuotojai

	2012 12 31	2011 12 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	1 988	1 937
Su aukštuoju išsilavinimu	412	402
Su aukštesniojo išsilavinimu	530	517
Su viduriniu išsilavinimu	896	873
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	150	145
	2012 12 31	2011 12 31

Vidutinis atlyginimas, Lt

Vadovaujančio personalo	7 627	6 597
Specialistų	2 799	2 637
Darbininkų	2 088	2 081

3.8. Emitento įstatų keitimo tvarka

AB „Pieno žvaigždės“ įstatai keičiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3.9. Emitento valdymo organai

Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Bendrovės valdyba sudaroma iš 7 (septynių) narių 4 metų laikotarpiui. Valdyba iš narių renka valdybos pirmininką.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, jo sušaukimo tvarka bei kiti su visuotinio akcininkų susirinkimo veikla ir priimamais sprendimais susiję klausimai, taip pat valdybos ir Bendrovės vadovo kompetencija, rinkimo (skyrimo) ir atšaukimo tvarka bei kiti su valdybos ir Bendrovės vadovo veikla susiję klausimai reglamentuojami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

3.10. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas:

Valdyba

Vardai, pavardės	Pareigos	Turimas akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Paul Bergqvist	pirmininkas	-	-	2012 04 27	2016 04 27
Hans Mideus	narys	-	-	2012 08 28	2016 04 27
Julius Kvaraciejus	narys	7 596 507	15,30	2012 04 27	2016 04 27
Voldemaras Klovas	narys	2 842 567	5,73	2012 04 27	2016 04 27
Aleksandr Smagin	narys	2 547 123	5,13	2012 04 27	2016 04 27
Audrius Statulevičius	narys	-	-	2012 04 27	2016 04 27
Gžegož Rogoža	narys	46 150	0,09	2012 04 27	2016 04 27

Administracija

Vardai, pavardės	Pareigos	Turimas akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %
Aleksandr Smagin	Gen. direktorius	2 547 123	5,13
Audrius Statulevičius	Finansų direktorius	-	-

Informacija apie valdymo organams priskaičiuotas pinigų sumas pateikta finansinių ataskaitų paaiškinimuose.

3.11. visi reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Susitarimų kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei nėra.

3.12. visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties, arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Emitentas nėra sudaręs susitarimų su jo organų nariais ar darbuotojais, kurie numatytų kompensacijas jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo.

3.13. Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius

(Nuosavybės vertybinių popierių emitentai papildomai turi pateikti informaciją apie didesnius susijusių šalių sandorius – nurodyti šių sandorių sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti bendrovės finansinę padėtį, jeigu tokie sandoriai yra reikšmingi arba buvo sudaryti ne įprastomis rinkos sąlygomis. Informacija apie atskirus sandorius gali būti apibendrinama pagal jų pobūdį, išskyrus atvejus, kai, norint suprasti sandorių tarp susijusių asmenų poveikį bendrovės finansinei padėčiai, būtina pateikti atskirą informaciją. Sąvoka „susijęs asmuo“ turi tokią pačią reikšmę, kaip ir emitento taikomuose apskaitos standartuose)

Daugiau informacijos apie sandorius su susijusiomis šalimis yra pateikta aiškinamajame rašte prie metinių finansinių ataskaitų.

4. INFORMACIJA APIE TAI, KAIP LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso pateikiama priede prie šio metinio pranešimo. (Priedas Nr.1)

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

Visą viešai skelbtą informaciją galima rasti www.pienozvaigzdes.lt

AB „Pieno žvaigždės“ 2012 metų devynių mėnesių neaudituoti finansiniai rezultatai

Preliminariais neaudituoti duomenimis, AB „Pieno žvaigždės“ pardavimai per pirmus devynis 2012 m. mėnesius buvo 566,9 mln. litų (164,2 mln. EUR), arba 8,1% didesni nei prieš metus (2011 m. 9 mėnesių pardavimų pajamos siekė 524,4 mln. litų, arba 151,9 mln. EUR). Pardavimai augimo tiek vietos, tiek ir eksporto rinkose. Pardavimų apimtys eksporto rinkose padidėjo 11%, o vietos rinkoje augimas sudarė 4%.

Bendrovės 2012 metų devynių mėnesių EBITDA sudarė 50,7 mln. litų (14,7 mln. EUR) ir buvo 0,6% mažesnis, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2011 m., kai EBITDA siekė 51,0 mln. litų (14,8 mln. EUR). Per 2012 m. pirmus devynis mėnesius bendrovė uždirbo 19,7 mln. litų (5,7 mln. EUR) grynojo pelno, arba 2,2% mažiau nei prieš metus, kai buvo gauta 20,2 mln. litų (5,8 mln. EUR) grynojo pelno.

Igyvendinant valdybos patvirtintą investicinę programą, bendrovė sėkmingai baigė sviesto gamybos linijos modernizavimą ir investavo į šį projektą 22 milijonų litų (6,4 mln. EUR).

Informacija apie AB „Pieno žvaigždės“ įstatinį kapitalą

Informuojame, kad AB Pieno žvaigždės įregistruotas įstatinis kapitalas yra 49.634.419 litai (14.375.121,35 eurų), kuris padalintas į 49.634.419 paprastąsias vardines 1 lito (0,29 euro) nominalios vertės akcijas. Visos akcijos apmokėtos pilnai. Kiekviena 1 lito (0,29 euro) nominalios vertės akcija suteikia vieno balso teisę, t.y. bendras išleistų akcijų suteikiamų balsų skaičius yra 49.634.419.

AB „Pieno žvaigždės“ 2012 metų šešių mėnesių neaudituoti finansiniai rezultatai

Preliminariais neaudituoti duomenimis, AB „Pieno žvaigždės“ pardavimai per pirmus šešis 2012 m. mėnesius buvo 360,9 mln. litų (104,5 mln. EUR), arba 7,0% didesni nei prieš metus (2011 m. 6 mėnesių pardavimų pajamos siekė 337,2 mln. litų, arba 97,7 mln. EUR). Pardavimai augo tiek vietos, tiek ir eksporto rinkose. Pardavimų apimtys eksporto rinkose padidėjo 10%, o vietos rinkoje augimas sudarė 4%.

Bendrovės pirmųjų šešių mėnesių EBITDA sudarė 25,1 mln. litų (7,3 mln. EUR) ir buvo 19% mažesnis, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2011 m., kai EBITDA siekė 31,1 mln. litų (9,0 mln. EUR). Per 2012 m. pirmus šešis mėnesius bendrovė uždirbo 6,6 mln. litų (1,9 mln. EUR) grynojo pelno, arba 40% mažiau nei prieš metus, kai buvo gauta 11,1 mln. litų (3,2 mln. EUR) grynojo pelno. Pelno mažėjimą įtakoję kritusios pieno produktų kainos eksporto rinkose.

AB „PIENO ŽVAIGŽDĖS“ VISUOTINIO AKCININKŲ SUSIRINKIMO SPRENDIMAI

AB „Pieno žvaigždės“ valdybos iniciatyva ir sprendimu 2012 m. rugpjūčio mėn. 7 d. 10:00 val. įvyko AB „Pieno žvaigždės“ (toliau – Bendrovė, buveinės adresas Perkūnkiemio g. 3, Vilnius, įmonės kodas 1246 65536, PVM mokėtojo kodas LT 246655314, duomenys apie kurią kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre) visuotinis akcininkų susirinkimas.

Sprendimai

Nr.	Darbotvarkė	Sprendimai
1.	Istatų pakeitimų ir naujos redakcijos tvirtinimas	Patvirtinti Bendrovės įstatų 22 ir 27 dalies naujas redakcijas: „22. Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Bendrovės valdyba sudaroma iš 7 (septynių) narių 4 (ketverių) metų laikotarpiui. Valdyba iš narių renka valdybos pirmininką. Su valdybos nariais sudaromos terminuotos sutartys dėl narių veiklos valdyboje, kuriose numatomos jų teisės (įskaitant teisę į sutartyje nurodyto dydžio atlyginimą už veiklą valdyboje bei atitinkamo dydžio privačių juridinių asmenų verslo praktikoje įprastas materialines sąlygas ir priemones), pareigos ir atsakomybė. Valdybos narių ir valdybos pirmininko atlyginimo dydį nustato bei asmenį, kuris Bendrovės vardu įgaliojamas pasirašyti sutartis su atitinkamais valdybos nariais, paskiria visuotinis akcininkų susirinkimas. Konkretų kiekvieno valdybos nario atlyginimą, atsižvelgiant į visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu skirtą bendrą sumą bei visuotinio akcininkų susirinkimo nustatytus atlyginimo nustatymo principus, nustato valdyba.“ „27. Vieši pranešimai, skelbtini pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą ar kitus įstatymus, yra skelbiami juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje viešiams pranešimams skelbti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo ir kitų teisė aktų nustatyta tvarka ir terminais. Pranešimas apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą skelbiamas tik Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme nustatyta tvarka Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje.“ Patvirtinti naują įstatų redakciją (pridedama). Įgalioti bendrovės vadovą Aleksandr Smagin pasirašyti naują įstatų redakciją.
2.	Bendrovės valdybos nario rinkimai	Bendrovės valdybos nariu išrinkti Hans Mideus.

AB „Pieno žvaigždės“ 2012 metų trijų mėnesių neaudituoti finansiniai rezultatai

Preliminariais neaudituotais duomenimis, AB „Pieno žvaigždės“ pardavimai per pirmus tris 2012 m. mėnesius buvo 157,9 mln. litų (45,7 mln. EUR), arba 4,5% mažesni nei prieš metus (2011 m. 3 mėnesių pardavimų pajamos siekė 165,3 mln. litų, arba 47,9 mln. EUR). Pardavimų mažėjimą lėmė paklausos kritimas eksporto rinkose. Pardavimų apimtys eksporto rinkose sumažėjo 9%, nuo 87,5 mln. litų (25,3 mln. EUR) 2011 m. sausį – kovą, iki 79,7 mln. litų (23,1 mln. EUR) 2012 m. sausį – kovą ir sudarė 50,5% visų pajamų. Bendrovės pirmųjų trijų mėnesių EBITDA sudarė 13,8 mln. litų (4,0 mln. EUR) ir buvo 19% mažesnis, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2011 m., kai EBITDA siekė 17,1 mln. litų (4,9 mln. EUR). Per 2012 m. pirmus tris mėnesius bendrovė uždirbo 4,3 mln. litų (1,2 mln. EUR) grynojo pelno, arba 35% mažiau nei prieš metus, kai buvo gauta 6,7 mln. litų (1,9 mln. EUR) grynojo pelno.

AB „Pieno žvaigždės“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai

AB „Pieno žvaigždės“ valdybos iniciatyva ir sprendimu 2012 m. balandžio mėn. 27 d. 11:00 val. įvyko AB „Pieno žvaigždės“ (toliau – Bendrovė, buveinės adresas Perkūnkiemio g. 3, Vilnius, įmonės kodas 1246 65536, PVM mokėtojo kodas LT 246655314, duomenys apie kurią kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre) eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas.

Nr.	Darbotvarkė	Sprendimai
1.	Bendrovės metinis pranešimas	Išklausa
2.	Auditoriaus išvada apie Bendrovės finansinę atskaitomybę ir metinį pranešimą	Išklausa
3.	Bendrovės audituoto 2011 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinio tvirtinimas	Patvirtinti bendrovės audituotą 2011 m. metinį finansinių ataskaitų rinkinį
4.	Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo tvirtinimas	Patvirtinti pelno paskirstymą (pridedamas)
5.	Bendrovės valdybos rinkimai	Bendrovės valdybos nariais ketverių metų kadencijai išrinkti: Paul Bergqvist (valdybos pirmininkas); Julius Kvaraciejus (valdybos narys); Aleksandr Smagin (valdybos narys) Voldemaras Klovas (valdybos narys); Gžegož Rogoža (valdybos narys); Audrius Statulevičius (valdybos narys)
6.	Bendrovės audito komiteto narių rinkimai	Į bendrovės audito komitetą vienerių metų kadencijai išrinkti: Jūratė Zarankienė (nepriklausoma narė, komiteto pirmininkė); Danutė Karevičienė (komiteto narė)
7.	Įstatinio kapitalo mažinimas anuliuojant bendrovės įsigytas nuosavas akcijas	Sumažinti bendrovės įstatinį kapitalą nuo 54 205 031 (penkiasdešimt keturių milijonų dviejų šimtų penkių tūkstančių trisdešimt vieno) lito iki 49 634 419 (keturiasdešimt devynių milijonų šešių šimtų trisdešimt keturių tūkstančių keturių šimtų devyniolikos) litų anuliuojant 4 570 612 (keturis milijonus penkis šimtus septyniasdešimt tūkstančių šešis šimtus dvylika) vnt. paprastųjų vardinių 1 (vieno) lito nominalios vertės bendrovės įsigytų savų akcijų.
8.	Įstatų pakeitimų ir naujos redakcijos tvirtinimas	Patvirtinti bendrovės įstatų 11 ir 14 punktų naujas redakcijas: „11. Bendrovės įstatinis kapitalas yra 49 634 419 (keturiasdešimt devyni milijonai šeši šimtai trisdešimt keturi tūkstančiai keturi šimtai devyniolika) litų.“ „14. Bendrovės įstatinis kapitalas padalytas į 49 634 419 (keturiasdešimt devynis milijonus šešis šimtus trisdešimt keturis tūkstančius keturis šimtus devyniolika) paprastųjų vardinių akcijų.“ Patvirtinti naują įstatų redakciją. Įgalioti bendrovės vadovą Aleksandr Smagin pasirašyti naują įstatų redakciją.

PELNO PASKIRSTYMAS

(patvirtintas visuotinio akcininkų susirinkimo, kuris įvyko 2012 m. balandžio mėn. 27 d.)

Straipsniai	Suma (LTL)	Suma (EUR)
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) praėjusių finansinių metų pabaigoje	18.312.331	5.303.618
Grynasis finansinių metų rezultatas - pelnas (nuostoliai)	25.685.108	7.438.921
Pervedimai iš rezervų	1.420.000	411.260
Paskirstytinas pelnas	45.417.439	13.153.800
Pelno paskirstymas		
– dividendai *	24.817.210	7.187.561
– tantjemos	540.000	156.395
– savų akcijų supirkimo rezervas	10.000.000	2.896.200
– parama ir labdara, premijos	2.500.000	724.050
Nepaskirstytas rezultatas - pelnas (nuostolis)	7.560.229	2.189.594

* 0,50 lito (0,145 EUR) vienai akcijai.

AB Pieno žvaigždės savų akcijų supirkimas

AB „Pieno žvaigždės“ baigė savų akcijų supirkimą NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje oficialaus siūlymo būdu.

Akcijų supirkimo pradžia: 2011 m. gruodžio 23 d.

Akcijų supirkimo pabaiga 2012 m. sausio 6 d.

Maksimalus superkamų akcijų kiekis: 1.000.000 vnt.

Akcijų supirkimo kaina: 1,67 EUR už vieną akciją.

Faktiškai supirkta akcijų kiekis: 1.000.000 vnt.

Iš viso įmonė yra supirkusi 4.570.612 vnt. savų akcijų, kas sudaro 8,43% įstatinio kapitalo.

6. KITA INFORMACIJA

Papildomos informacijos, kuri turėtų būti atskleidžiama pagal įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus, kitus teisės aktus ar įmonės įstatus, ir kuri nebūtų atskleista šiame metiniame pranešime bei metinėse finansinėse ataskaitose – nėra.

**AB „Pieno Žvaigždės“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje
listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi**

Akcinė bendrovė „Pieno žvaigždės“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi NASDAQ OMX Vilnius patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTU ALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos. Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė prognozes pateikia esminių įvykių pranešimo forma per centrinę reglamentuotos informacijos bazę, tačiau kai kurių strategijos momentų negali iš anksto viešai atskleisti dėl konkurencinės kovos rinkoje.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiama ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma. Valdybos kontrolę atlieka visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriam valdyba atsiskaito.

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovės kolegialus valdymo organas yra valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovės kolegialus valdymo organas yra valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Kadangi Bendrovė nesudaro kolegialaus priežiūros organo, III ir IV principai taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Bendrovės valdyboje yra septyni valdybos nariai kurie atstovauja visų pagrindinių akcininkų interesus. Toks valdybos narių skaičius yra pakankamas ir užtikrina, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti valdybai priimant sprendimus.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Bendrovės valdybos nariai renkami maksimaliai teisės aktų numatyta ketverių metų kadencijai. Jokių apribojimų jų perrinkimui nėra.

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (**pavyzdžiui, komitetų formavimas**), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės vadovas nėra valdybos pirmininku. Kliūčių vykdyti nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai nėra.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka. Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovė atskleidžia informaciją apie kandidatus į bendrovės kolegialų organą. Akcininkų struktūroje nėra dominuojančių akcininkų. Visos aktyvios akcininkų grupės turi savo atstovus valdyboje.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informacija apie esamus bendrovės kolegialaus organo narius yra pateikiama bendrovės metiniame pranešime. Prieš būsimus kolegialaus organo narių rinkimus teisės aktuose numatytą informaciją apie juos pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiajame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiajame organe.	Taip	Informacija apie esamus bendrovės kolegialaus organo narius yra pateikiama bendrovės metiniame pranešime. Prieš būsimus valdybos narių rinkimus teisės aktuose numatytą informaciją apie juos pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovės kolegialaus organo nariai turi ilgametę patirtį bendrovių valdybe, įvairiapusių žinių, ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Bendrovės kolegialaus organo nariai turi ilgametę bendrovių valdymo patirtį. Jei būtų išrinkti nauji bendrovės valdybos nariai, jie būtų supažindinami su situacija bendrovėje, bei valdymo ypatumais.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų ⁵ narių skaičius.	Taip	1/3 valdybos narių sudaro nepriklausomi nariai.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų	Taip	

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formulė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teises, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Taip	
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Taip	<i>Remiantis 3.7. punkte nurodytais nepriklausomumo kriterijais, nepriklausomais valdybos nariais laikome:</i> - Paul Bergqvist - valdybos pirmininkas; - Hans Mideus - valdybos narys;

3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištikus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Taip	<i>Kriterijai tenkinami ištikus metus.</i>
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	<i>Bendrovės vadovas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį pateikia ataskaitas kolegialiam valdymo organui, bei gauna jo rekomendacijas. Bendrovės valdyba tvirtina vadovo paruoštą metinį pranešimą.</i>
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	<i>Bendrovės valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</i>

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniui valdymo organui – vadovui.

4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje ⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	<i>Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose šauktuose kolegialaus organo posėdžiuose kvorumas buvo.</i>
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų ¹⁰ . Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Taip	

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančių kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Ne	Bendrovėje sudaromas tik audito komitetas.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Taip	
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Metinis audito komiteto pranešimas teikiamas Įmonės valdybai ir akcininkų susirinkimui.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąją vadovybę, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Neaktualu	

4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų	Neaktualu	

direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiama duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui	Taip	Audito komitetas paskirtas ir patvirtintas akcininkų susirinkime

išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	

V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiam principui vadovaujant <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovėje šią nuostatą įgyvendina kolegialus organas - valdyba.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metų ketvirtį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Valdyba atlieka kolegialių organų darbą

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų savininkams suteikia vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Pagrindiniai bendrovės akcininkai yra atstovaujami valdyboje, kuri ir priima pagrindinius sprendimus.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Visi bendrovės akcininkai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo datą, vietą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo sudaroma galimybė gauti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Neaktualu	
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Neaktualu	
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Neaktualu	

8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Neaktualu	
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kainą, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas	Neaktualu	

sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Neaktualu	
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Neaktualu	
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Neaktualu	
8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	
8.11. Išėtinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Neaktualu	
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	

8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Neaktualu	
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.		
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.		
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		

X principas: Informacijos atskleidimas		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	Informacija apie bendrovę, nurodyta šiose rekomendacijose, atskleidžiama šiuose šaltiniuose: bendrovės metiniame pranešime, finansinėje atskaitomybėje bei jos aiškinamajame rašte, pranešimuose apie akcijų paketų įgijimą/ netekimą, pranešimuose apie esminius įvykius skelbiant juos per biržos informacinę sistemą.
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Informacija per centrinę reglamentuotos informacijos bazę pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Be to, informaciją bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms,

		kuriose prekiaujama bendrovės akcijomis. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos akcijų kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priejimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Bendrovė laikosi šios nuostatos. Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	